

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2003

IV. volební období

524

Vládní návrh

zákon
ze dne.....2003

o dluhopisech

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje vydávání dluhopisů v České republice, bez ohledu na to, kdo je emitentem dluhopisů (dále jen „emitent“), pokud dále není stanoveno jinak (§ 3 odst. 3, § 26 odst. 4).

§ 2

Dluhopis

(1) Dluhopis je zastupitelný cenný papír, s nímž je spojeno právo na splacení dlužné částky a povinnost emitenta toto právo uspokojit.

(2) Dluhopis může být vydán v listinné nebo zaknihované podobě.

(3) Emisí dluhopisů se rozumí soubor dluhopisů vydávaných na základě týchž emisních podmínek a majících stejné datum emise a stejné datum splatnosti. Dluhopisům téže emise se přidělí stejné identifikační označení podle mezinárodního systému číslování pro identifikaci cenných papírů (ISIN), je-li přidělováno, nebo jiný údaj identifikující dluhopis.

(4) Dluhopisem vydávaným v České republice se rozumí dluhopis, který byl v listinné podobě předán nebo v zaknihované podobě zapsán v evidenci podle zvláštního právního předpisu upravujícího podnikání na kapitálovém trhu na účet prvnímu nabyvateli na území České republiky.

(5) Kupóny jsou cenné papíry na doručitele, které lze vydávat pro účely uplatnění práva na výnos z dluhopisu. Listinné kupóny se vydávají v kupónovém archu.

§ 3

Emitent

(1) Emitentem může být právnická osoba, od jejíhož vzniku uplynuly nejméně 2 roky a která má schválené a auditované alespoň 2 poslední po sobě jdoucí účetní závěrky, nestanoví-li tento zákon jinak (§ 25 až 27). Emitentem může být též fyzická osoba, která je bankou s místem podnikání na území státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, a která na území České republiky podniká na základě jednotné bankovní licence podle zvláštního právního předpisu, upravujícího činnost bank.

(2) Emitent může vydat dluhopisy, pokud Komise pro cenné papíry (dále jen „Komise“) schválí emisní podmínky dluhopisů (dále jen „emisní podmínky“), nestanoví-li tento zákon jinak (§ 25 odst. 8).

(3) Emitent se sídlem nebo bydlištěm v České republice, který vydává dluhopisy v zahraničí, je povinen nejpozději k datu emise dluhopisů informovat Komisi o místu vydání, objemu emise a dále o formě a podobě dluhopisů, jejich výnosu a splatnosti. Komise bez zbytečného odkladu o sdělených skutečnostech informuje Českou národní banku.

(4) Emitent se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí, který vydává dluhopisy v České republice, je povinen nejpozději k datu emise dluhopisů informovat Českou národní banku o objemu emise a dále o formě a podobě dluhopisů, jejich výnosu a splatnosti.

§ 4

Seznam vlastníků

(1) Emitent vede seznam vlastníků jím vydaných listinných dluhopisů znějících na jméno. Seznam vlastníků zaknihovaných dluhopisů znějících na jméno je seznam vedený osobou, která je oprávněna k vedení evidence zaknihovaných cenných papírů podle zvláštního právního předpisu upravujícího podnikání na kapitálovém trhu (dále jen „osoba oprávněná k vedení evidence“). Práva spojená s dluhopisy znějícími na jméno je oprávněna ve vztahu k emitentovi vykonávat osoba uvedená v těchto seznamech, pokud ze zvláštního právního předpisu upravujícího podnikání na kapitálovém trhu nevyplývá něco jiného.

(2) K účinnosti převodu listinného dluhopisu znějícího na jméno vůči emitentovi se vyžaduje zápis o změně vlastníka v seznamu podle odstavce 1 věty první; emitent provede tento zápis neprodleně poté, co mu bude taková změna prokázána. K účinnosti převodu zaknihovaného dluhopisu znějícího na jméno vůči emitentovi se vyžaduje zápis o změně vlastníka v seznamu podle odstavce 1 věty druhé.

§ 5

Převoditelnost listinného dluhopisu na jméno

Listinný dluhopis na jméno je převoditelný rubopisem a předáním. V rubopisu se uvede obchodní firma nebo název a sídlo právnické osoby nebo jméno a bydliště fyzické osoby, na níž se dluhopis převádí, a den převodu dluhopisu. Na rubopis se jinak použije přiměřeně zvláštní právní předpis upravující směnky. Převoditelnost dluhopisu znějícího na jméno nelze emisními podmínkami omezit.

§ 6

Náležitosti dluhopisu

(1) Dluhopis vydávaný v listinné podobě má tyto náležitosti

a) údaje o emitentovi

1. u právnické osoby obchodní firma nebo název, sídlo a identifikační číslo, bylo-li přiděleno,
2. u fyzické zahraniční osoby jméno a příjmení, datum narození, bydliště v České republice, obchodní firma, místo podnikání a identifikační číslo, bylo-li přiděleno,

- b) název dluhopisu, který obsahuje slovo „dluhopis“, a u zvláštního druhu dluhopisu označení jeho druhu,
- c) identifikační označení podle mezinárodního systému číslování pro identifikaci cenných papírů, je-li přidělováno, nebo jiný údaj identifikující dluhopis,
- d) jmenovitou hodnotu,
- e) údaj o schválení emisních podmínek,
- f) výnos dluhopisu nebo způsob stanovení jeho výše,
- g) datum emise,
- h) způsob a místo výplaty jmenovité hodnoty dluhopisu a výnosu z něho,
- i) formu dluhopisu,
- j) prohlášení emitenta, že se zavazuje splatit dlužnou částku způsobem a v místě uvedeném v emisních podmínkách,
- k) data splatnosti dluhopisu a výnosu z něho, není-li výnos určen rozdílem mezi jmenovitou hodnotou dluhopisu a jeho nižším emisním kurzem,
- l) číselné označení dluhopisu,
- m) u dluhopisu znějícího na jméno i jméno a příjmení, obchodní firmu nebo název jeho prvního vlastníka,
- n) podpis nebo otisk podpisu osob oprávněných k datu emise jednat jménem emitenta, anebo podpis nebo otisk podpisu emitenta.

(2) Zaknihovaný dluhopis má náležitosti podle odstavce 1, s výjimkou náležitostí uvedených pod písmenem l), m) a n).

§ 7

Emisní podmínky

(1) Emisní podmínky vymezují práva a povinnosti emitenta a vlastníka dluhopisu, jakož i podrobnější informace o emisi dluhopisů, a obsahují vždy

- a) údaje uvedené v § 6 odst. 1 písm. a) až k),
- b) údaj o podobě dluhopisu,
- c) lhůtu pro upisování emise dluhopisu (dále jen „emisní lhůta“),
- d) emisní kurz, případně způsob jeho stanovení, a pro případ, že emisní kurz bude určován kurzem dosaženým v aukci, způsob aukce,
- e) předpokládanou celkovou jmenovitou hodnotu emise dluhopisu,
- f) způsob a místo upisování dluhopisu a způsob a místo splácení emisního kurzu upsaného dluhopisu,
- g) způsob případného výpočtu výnosu dluhopisu,
- h) údaje o zdaňování výnosu dluhopisu,
- i) údaje o osobách, které se podílejí na zabezpečení vydání dluhopisu, splacení dluhopisu a na vyplácení výnosu z dluhopisu, s uvedením způsobu jejich účasti na těchto činnostech,
- j) údaje účetní závěrky za poslední 2 roky spolu s výrokem auditora o těchto účetních závěrkách,
- k) informace o promlčení práv z dluhopisu,
- l) způsob oznamování svolání schůze vlastníků dluhopisů, jakož i vlastníků podílů na sběrném dluhopisu (dále jen „schůze vlastníků“) (§ 21); stanovení rozhodného dne pro účast na schůzi vlastníků zaknihovaných dluhopisů, jakož i vlastníků podílů na sběrném dluhopisu, který nesmí předcházet o více než sedm kalendářních dnů den konání schůze vlastníků, a způsob uveřejňování dalších informací o dluhopisu,
- m) informaci o tom, kým, kdy a s jakým výsledkem bylo provedeno ohodnocení finanční způsobilosti emitenta (rating), nebo informaci, že ohodnocení nebylo provedeno,

n) označení regulovaného trhu nebo volného trhu, na kterém emitent hodlá požádat o přijetí dluhopisů k obchodování, nebo informaci, že nehodlá o takové přijetí požádat.

(2) Emisní podmínky obsahují též vymezení dalších práv a povinností emitenta a vlastníka dluhopisu, jakož i podrobnější informace o emisi dluhopisů, pokud přicházejí v úvahu podle podmínek vydání a záměrů emitenta, a to

- a) rozhodnutí emitenta, že emise dluhopisů bude v rámci emisní lhůty vydávána postupně (v tranších),
- b) právo emitenta zvýšit objem emise (§ 11 odst. 1 písm. b) a možný rozsah tohoto zvýšení, případně právo emitenta vydat dluhopisy v předpokládaném objemu i po uplynutí emisní lhůty (§ 11 odst. 1 písm.c)),
- c) údaj o tom, že je splacení dluhopisu nebo vyplacení výnosu z něho zajištěno třetí osobou a údaj, kde je smlouva o zajištění přístupná veřejnosti,
- d) údaje o zástavním právu u dluhopisu, jehož splacení nebo vyplacení výnosu z něho je zajištěno zástavou, a způsob, jakým bude zástavní právo uplatněno,
- e) způsob losování u dluhopisu, jehož výnos je spojen s dluhopisem, který je losován (§ 16 písm. c)),
- f) údaj o případných dalších právech vlastníků dluhopisů, jsou-li s dluhopisem spojena,
- g) v případě zaknihovaných dluhopisů údaj o tom, kdo povede jejich evidenci, a případně rozhodnutí emitenta, že právo na výnos má osoba vlastnící dluhopis k jinému dni, než je den splatnosti výnosu dluhopisu (§ 17 odst. 1),
- h) v případě sběrného dluhopisu údaj o tom, kdo povede evidenci vlastníků podílů na sběrném dluhopisu,
- i) nepřipustnost oddělení práva na výnos dluhopisu, pokud emitent oddělení tohoto práva vylučuje,
- j) oprávnění emitenta splatit dluhopis přede dnem jeho splatnosti včetně poměrného výnosu, s vymezením podmínek a způsobu předčasného splacení a též způsobu výpočtu hodnoty nesplacených nevrácených kuponů (§ 19 odst. 4),
- k) oprávnění vlastníka dluhopisu žádat splacení dluhopisu před dobou splatnosti včetně vymezení podmínek, za kterých je oprávněn tak učinit,
- l) znění rozhodčí doložky, mají-li být spory o právech a povinnostech spojených s dluhopisem řešeny v rozhodčím řízení,
- m) u vyměnitelného dluhopisu (§ 33 odst. 1) způsob oznámení dne, od kterého lze právo na výměnu za jiný dluhopis nebo jiné dluhopisy anebo akcii či akcie uplatnit, a místo a lhůtu pro uplatnění tohoto práva; pokud jsou vyměnitelné dluhopisy vydávány v zaknihované podobě, datum rozhodného dne pro určení osoby oprávněné vykonat práva z těchto dluhopisů,
- n) u prioritního dluhopisu (§ 33 odst. 2) způsob oznámení dne, od kterého lze právo na přednostní úpis akcií uplatnit, a místo a lhůtu pro uplatnění tohoto práva; pokud jsou prioritní dluhopisy vydávány v zaknihované podobě, datum rozhodného dne pro určení osoby oprávněné vykonat práva z těchto dluhopisů,
- o) u podřízeného dluhopisu (§ 34) ustanovení, že pohledávky vlastníků těchto dluhopisů s nimi spojené budou uspokojeny až po uspokojení všech ostatních pohledávek, s výjimkou pohledávek, které jsou vázány stejnou nebo obdobnou podmínkou podřízenosti v případě
 1. vstupu emitenta do likvidace,
 2. prohlášení konkurzu na majetek emitenta,
 3. povolení vyrovnání,
 4. je-li emitentem zahraniční osoba, též jiného obdobného opatření.

(3) Právní vztah mezi emitentem a osobou oprávněnou vykonávat práva spojená s dluhopisem se ve věcech neupravených tímto zákonem řídí obchodním zákoníkem a zákonem o cenných papírech.

Schválení emisních podmínek

§ 8

- (1) Emisní podmínky schvaluje Komise na žádost emitenta.
- (2) Přílohu žádosti o schválení emisních podmínek tvoří
 - a) emisní podmínky,
 - b) smlouva o zajištění, je-li splatnost závazku vyplývajícího z dluhopisu zajištěna třetí osobou,
 - c) nezabezpečuje-li vydání dluhopisů emitent, písemné prohlášení pověřené osoby o tom, že se zavázala emitentovi zabezpečit vydání dluhopisů (§ 15),
 - d) jde-li o komunální dluhopisy, souhlas Ministerstva financí (dále jen „ministerstvo“) podle § 27 odst. 2,
 - e) jde-li o hypoteční zástavní listy emitenta, který dosud hypoteční zástavní listy nevydal, pravidla pro stanovení hodnoty zastavovaných nemovitostí (§ 29 odst. 1),
 - f) jde-li o hypoteční zástavní listy, předpoklad stavu krytí hypotečních zástavních listů pohledávkami z hypotečních úvěrů (dále jen „prognóza stavu krytí“) po dobu splatnosti nové emise, je-li doba splatnosti již vydaných emisí hypotečních zástavních listů téhož emitenta delší než doba splatnosti nové emise, tvoří přílohu prognóza stavu všech již vydaných emisí, včetně emise nově vydávané.
- (3) Při schvalování emisních podmínek Komise posuzuje, zda žádost obsahuje všechny tímto zákonem požadované přílohy, zda emisní podmínky obsahují veškeré tímto zákonem stanovené náležitosti a zda cenný papír, který má být vydán, je dluhopisem podle tohoto zákona.
- (4) Neobsahují-li emisní podmínky zákonem stanovené údaje nebo nejsou-li připojeny zákonem požadované přílohy, vyzve Komise žadatele, aby je doplnil a stanoví lhůtu k jejich doplnění. Komise emisní podmínky neschválí, jestliže ani po výzvě k jejich doplnění nebo k doplnění žádosti nebyla zjednána náprava nebo není-li cenný papír dluhopisem podle tohoto zákona.
- (5) Nejsou-li některé údaje, které mají emisní podmínky obsahovat, ke dni jejich schvalování známy, Komise schválí emisní podmínky, pokud obsahují informaci o tom, jakým způsobem budou tyto údaje stanoveny a doplněny. Údaje musí být nejpozději do uveřejnění emisních podmínek oznámeny Komisi a emisní podmínky uveřejněny (§ 10) včetně těchto údajů.

§ 9

- (1) Komise je povinna rozhodnout o žádosti o schválení emisních podmínek podle § 8 odst. 1 do 60 dnů ode dne jejího doručení nebo doplnění. Jestliže Komise neodešle žadateli rozhodnutí o žádosti v této lhůtě, platí, že emisní podmínky byly schváleny ve znění, které emitent v řízení požadoval schválit naposledy, a má se za to, že rozhodnutí nabylo právních účinků.

(2) Proti rozhodnutí Komise lze podat rozklad k prezidiu Komise. Prezidium Komise je povinno rozhodnout o rozkladu do 60 dnů ode dne doručení rozkladu nebo jeho doplnění. Jestliže prezidium Komise neodešle žadateli rozhodnutí o rozkladu v této lhůtě, platí, že rozhodnutí Komise se změnilo tak, že emisní podmínky byly schváleny ve znění, které emitent v řízení požadoval schválit naposledy, a má se za to, že rozhodnutí nabylo právních účinků.

(3) Informaci o schválení emisních podmínek Komise uveřejňuje ve Věstníku Komise pro cenné papíry.

(4) Pokud emitent do 6 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí Komise o schválení emisních podmínek ne zahájí upisování dluhopisů, pozbývá toto rozhodnutí právních účinků.

§ 10

Uveřejňování emisních podmínek

(1) Emisní podmínky musí být uveřejněny nejpozději k datu emise; k jejich uveřejnění však nesmí dojít před nabytím právní moci rozhodnutí Komise, kterým byly schváleny. Emisní podmínky se uveřejňují v plném znění ve formě inzerátu alespoň v jednom celostátně šířeném deníku nebo ve formě brožury, bezplatně poskytované v sídle emitenta, a u emitenta způsobem umožňujícím dálkový přístup, pokud tento zákon nestanoví jinak (§ 26 odst. 1 a 2). Zvolený způsob a místo uveřejnění musí být zveřejněny v Obchodním věstníku. Tento postup uveřejnění emisních podmínek se nepoužije, jde-li o dluhopisy, které nejsou veřejně nabízeny, jejich prvním nabyvateli však musí být emisní podmínky vždy předány bezplatně. Emitent dluhopisů, které nejsou veřejně nabízeny, je povinen zveřejnit v Obchodním věstníku informaci o místě, kde je možné se s emisními podmínkami seznámit.

(2) Emisní podmínky musí být uveřejněny ve formě brožury též v sídle osoby, která zajišťuje vydání dluhopisů, vyplácení výnosů z dluhopisů a splacení dluhopisů a musí být uveřejněny u této osoby způsobem umožňujícím dálkový přístup. Na požádání musí být emisní podmínky zájemci poskytnuty zdarma, přičemž náklady spojené s jejich zasláním nese zájemce.

(3) Emisní podmínky dluhopisů přijatých k obchodování na regulovaném trhu musí být bezplatně k dispozici též v sídle organizátora příslušného trhu nebo být u této osoby uveřejněny způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 11

Objem emise

- (1) Emitent je oprávněn vydat dluhopisy
- a) v menším objemu emise, jestliže se do konce emisní lhůty nepodařilo upsat předpokládaný objem emise, nebo
 - b) ve větším objemu emise, než byla předpokládána celková jmenovitá hodnota emise dluhopisů, a to i po uplynutí emisní lhůty, je-li tato možnost uvedena v emisních podmínkách, nebo
 - c) až do výše předpokládané celkové jmenovité hodnoty emise dluhopisů i po uplynutí emisní lhůty, je-li tato možnost uvedena v emisních podmínkách.

(2) Postupuje-li emitent podle odstavce 1 písm. b) nebo c), je povinen stanovit dodatečnou emisní lhůtu, která skončí nejpozději v den rozhodný pro splacení dluhopisu, a uveřejnit ji stejným způsobem jako emisní podmínky.

(3) Emitent je povinen po uplynutí emisní lhůty bez zbytečného odkladu oznámit Komisi, a v případě zaknihovaných dluhopisů také osobě oprávněné k vedení evidence, skutečnost podle odstavce 1 a uveřejnit ji stejným způsobem, jakým uveřejnil emisní podmínky. V případě emise komunálních dluhopisů (§ 27) je emitent povinen oznámit skutečnost podle odstavce 1 písm. a) též ministerstvu.

(4) V případě emise státních dluhopisů (§ 25) vydávaných v zaknihované podobě oznámí ministerstvo skutečnost podle odstavce 1 písm. b) a c) bez zbytečného odkladu osobě oprávněné k vedení evidence a uveřejní ji stejným způsobem, jakým uveřejnilo emisní podmínky.

§ 12

Změna emisních podmínek

(1) Emisní podmínky může emitent změnit, nejde-li o případy podle odstavce 6, jen pokud se podstatně změnila podmínky, za kterých byly stanoveny, po předchozím souhlasu schůze vlastníků (§ 21) a po schválení Komisí.

(2) Změnu emisních podmínek schvaluje Komise na žádost emitenta.

(3) Komise je povinna rozhodnout o žádosti o schválení změny emisních podmínek do 30 dnů ode dne jejího doručení nebo doplnění. Jestliže Komise neodešle žadateli rozhodnutí o žádosti v této lhůtě, platí, že změna emisních podmínek byla schválena ve znění, které emitent v řízení požadoval schválit naposledy, a má se za to, že rozhodnutí nabylo právních účinků.

(4) Proti rozhodnutí Komise lze podat rozklad k prezidiu Komise. Prezidium Komise je povinno rozhodnout o rozkladu do 60 dnů ode dne jeho doručení nebo doplnění. Jestliže prezidium Komise neodešle žadateli rozhodnutí o rozkladu v této lhůtě, platí, že rozhodnutí Komise se změnilo tak, že změna emisních podmínek byla schválena ve znění, které emitent v řízení požadoval schválit naposledy, a má se za to, že rozhodnutí nabylo právních účinků.

(5) Emitent neprodleně uveřejní změnu emisních podmínek stejným způsobem, jakým byly uveřejněny emisní podmínky a zároveň uveřejní emisní podmínky po změnách v plném znění. K uveřejnění však nesmí dojít před nabytím právní moci rozhodnutí Komise, kterým byla změna schválena.

(6) Souhlas schůze vlastníků a schválení Komisí se nevyžaduje ke změně údajů o emitentovi, o způsobu nebo místu výplaty jmenovité hodnoty dluhopisu a výnosu z něho, údajů o zdaňování výnosu dluhopisu, údajů o osobách, které se podílejí na zabezpečení vydání dluhopisu, splacení dluhopisu a na vyplácení výnosu s dluhopisu a dále údajů, o které emisní podmínky rozšířil a které nejsou údajem emisních podmínek podle § 7, a též pokud se emitent dodatečně po vydání dluhopisů rozhodne požádat o přijetí dluhopisů k obchodování na regulovaném nebo volném trhu; změna těchto údajů nesmí způsobit vlastníkům dluhopisů újmu.

(7) Není-li zákonem ke změnám emisních podmínek vyžadován souhlas schůze vlastníků a schválení Komise, je emitent povinen bez zbytečného odkladu uveřejnit údaje o změnách stejným způsobem, jakým byly uveřejněny emisní podmínky.

(8) V případě emise komunálních dluhopisů oznámí emitent změnu emisních podmínek též ministerstvu.

§ 13

Dluhopisový program

(1) Emitent může požádat o schválení společných emisních podmínek, které budou stejné pro předem neurčený počet emisí dluhopisů (dále jen „dluhopisový program“). V žádosti je povinen uvést též dobu trvání dluhopisového programu a nejvyšší objem nesplacených dluhopisů vydaných v rámci dluhopisového programu.

(2) Jednotlivé emise dluhopisů vydané v rámci dluhopisového programu jsou samostatné emise.

(3) Nejvyšší objem nesplacených dluhopisů vydaných v rámci dluhopisového programu nesmí emitent překročit v žádném okamžiku po dobu trvání dluhopisového programu.

(4) Před vydáním každé jednotlivé emise dluhopisů v rámci dluhopisového programu je emitent povinen vypracovat pro tuto emisi doplněk dluhopisového programu, který musí obsahovat doplnění náležitostí emisních podmínek podle § 7, které nejsou v dluhopisovém programu obsaženy, odkaz na dluhopisový program, popřípadě v něm uvede další specifické podmínky této emise.

(5) Na schvalování dluhopisového programu a jeho doplnku se přiměřeně použijí ustanovení § 8 a 9.

§ 14

(1) Doplněk dluhopisového programu i jeho změnu schvaluje Komise, pokud tento zákon nestanoví jinak (§ 25 odst. 8), na žádost emitenta. Na změnu doplnku dluhopisového programu se přiměřeně použijí ustanovení § 12 .

(2) Komise je povinna rozhodnout o žádosti podle odstavce 1 do 14 dnů od jejího doručení nebo doplnění. Jestliže Komise neodešle rozhodnutí o žádosti v této lhůtě, platí, že doplněk dluhopisového programu byl schválen ve znění, které emitent v řízení požadoval schválit naposledy, a má se za to, že rozhodnutí nabylo právních účinků.

(3) Proti rozhodnutí Komise lze podat rozklad k prezidiu Komise. Prezidium Komise je povinno rozhodnout o rozkladu do 14 dnů od jeho doručení nebo doplnění. Jestliže prezidium Komise neodešle žadateli rozhodnutí o rozkladu v této lhůtě, platí, že rozhodnutí Komise se změnilo tak, že doplněk dluhopisového programu, jakož i jeho změna, byl schválen ve znění, které emitent v řízení požadoval schválit naposledy, a má se za to, že rozhodnutí nabylo právních účinků.

(4) Dluhopisový program, doplněk dluhopisového programu i jeho změna jsou účinné dnem jejich uveřejnění emitentem, ke kterému nesmí dojít před nabytím právní moci

rozhodnutí Komise o jejich schválení. Emitent je neprodleně uveřejní stejným způsobem, jaký zákon ukládá pro uveřejnění emisních podmínek (§ 10).

§ 15

Vydání dluhopisu

(1) Vydání dluhopisů zabezpečuje emitent nebo jím pověřená osoba, která je k této činnosti oprávněna podle zvláštního právního předpisu upravujícího podnikání na kapitálovém trhu, a která obstará vydání emise nebo se smluvně zaváže stát se prvním nabyvatelem emise nebo její částí.

(2) Emisi dluhopisů je možné vydávat v rámci emisní lhůty i postupně po částech (tranších), je-li tato možnost uvedena v emisních podmínkách.

(3) Nedojde-li k vydání dluhopisů, je emitent povinen do 30 dnů po dni skončení emisní lhůty vrátit upisovateli jím upsanou a splacenou částku, včetně úroku ve výši průměrné diskontní sazby České národní banky za období od data splacení.

Výnos dluhopisu

§ 16

Výnos dluhopisu může být stanoven zejména

- a) pevnou úrokovou sazbou,
- b) rozdílem mezi jmenovitou hodnotou dluhopisu a jeho nižším emisním kurzem,
- c) slosovateľnou prémie nebo prémie v závislosti na lhůtě splatnosti dluhopisu, nebo
- d) pohyblivou úrokovou sazbou odvozenou například z jiných úrokových sazeb či výnosů, pohybu devizových kurzů, indexů či cen komodit.

§ 17

(1) V případě zaknihovaných dluhopisů může emitent rozhodnout, že právo na výnos má osoba oprávněná vykonávat práva spojená s dluhopisem k jinému dni než je den splatnosti výnosu dluhopisu, který však nesmí předcházet dni splatnosti výnosu o více než 1 měsíc a nesmí následovat po dni splatnosti výnosu dluhopisu (dále jen „rozhodný den“).

(2) Rozhodnutí podle odstavce 1 musí být obsaženo v emisních podmínkách (§ 7 odst. 2 písm. g).

(3) Rozhodnutí podle odstavce 1 se obdobně použije též na právo na splacení jednotlivých splátek jmenovité hodnoty dluhopisu nebo na splacení jmenovité hodnoty dluhopisu.

§ 18

Oddělení práva na výnos dluhopisu

(1) Pokud to emisní podmínky nevyklučují, může být právo na výnos dluhopisu od dluhopisu odděleno a spojeno s kupónem jako samostatným cenným papírem vydaným k uplatnění tohoto práva.

(2) Kupónový arch k listinnému dluhopisu musí být vydán (§ 2 odst. 5) současně s vydáním dluhopisu, a to se samostatným kupónem pro každý jednotlivý výnos; u zaknihovaného dluhopisu platí ustanovení věty první přiměřeně pro zápis v evidenci podle zvláštního právního předpisu upravujícího podnikání na kapitálovém trhu.

(3) Na každém z kupónů dluhopisu musí být vyznačeno, jaké právo je s ním spojeno a u zaknihovaného dluhopisu rozhodný den.

(4) Jestliže se dluhopisu přiděluje identifikační označení podle mezinárodního systému číslování pro identifikaci cenných papírů, musí být toto identifikační označení přiděleno samostatně pro

- a) dluhopis s kupóny,
- b) dluhopis bez kupónů (dále jen „oddělená jistina“),
- c) pro každý kupón dluhopisu.

(5) V případě, že zaknihovanému dluhopisu není identifikační označení podle mezinárodního systému číslování pro identifikaci cenných papírů přiděleno, zabezpečí osoba oprávněná k vedení evidence přidělení jiného identifikujícího údaje ve stejném rozsahu jako v odstavci 4.

(6) Na žádost osoby oprávněné vykonávat práva spojená s dluhopisem provede osoba oprávněná k vedení evidence

- a) rozdělení dluhopisu na oddělenou jistinu a kupóny, nebo
- b) opětovné spojení oddělené jistiny s kupóny, jestliže jejich vlastník je zároveň vlastníkem oddělené jistiny. Ke spojení může dojít pouze tehdy, pokud vlastník jistiny vlastní všechny kupóny, u kterých ještě nenastal rozhodný den.

§ 19

Splácení dluhopisu a vyplácení výnosu z dluhopisu

(1) Splatnost dluhopisu se určuje jednorázově k určitému datu, nebo splátkami, jejichž výše se stanoví v emisních podmínkách.

(2) Emitent je oprávněn splatit jednotlivé dluhopisy včetně poměrného výnosu přede dnem jejich splatnosti pouze pokud emisní podmínky tento způsob splacení připouštějí a vymezují.

(3) Vlastník dluhopisu může žádat splacení dluhopisu včetně poměrného výnosu před stanovenou dobou splatnosti pouze pokud emisní podmínky tento způsob splacení připouštějí nebo stanoví-li tak tento zákon.

(4) Dojde-li u dluhopisu k předčasnému splacení, musí být spolu s dluhopisem vráceny všechny kupóny, které nejsou ještě splatné. V případě nesplnění této povinnosti se hodnota nevrácených kupónů, určená podle emisních podmínek, odečte.

(5) Právo na výnos z dluhopisu spojené s kupónem, který při předčasném splacení dluhopisu nebyl vrácen emitentovi, zůstává zachováno.

(6) Splacení dluhopisu a vyplácení výnosu z dluhopisu může emitent provést sám nebo prostřednictvím finanční instituce.

§ 20

Vlastní dluhopisy nabyté emitentem

(1) Vlastní dluhopisy nabyté emitentem před datem jejich splatnosti nezanikají, pokud emitent nerozhodne jinak.

(2) Emitent není oprávněn uplatňovat výměnné nebo prioritní právo (§ 33) spojené s vlastními dluhopisy.

(3) Práva a závazky spojené s vlastními dluhopisy, které jsou v majetku emitenta, zanikají datem jejich splatnosti, pokud nedošlo k zániku těchto práv a závazků před tímto datem v souvislosti s rozhodnutím emitenta podle odstavce 1.

Schůze vlastníků

§ 21

(1) Emitent je povinen neprodleně svolat schůzi vlastníků v případě

- a) návrhu změn emisních podmínek nebo změn doplňku dluhopisového programu, s výjimkou změn v údajích podle § 12 odst. 6,
- b) návrhu na přeměnu emitenta,¹⁾
- c) návrhu na uzavření ovládací smlouvy nebo smlouvy o převodu zisku²⁾ bez ohledu na to, kterou smluvní stranou emitent je,
- d) návrhu na uzavření smlouvy o prodeji podniku nebo jeho části, smlouvy o nájmu podniku nebo jeho části³⁾ bez ohledu na to, kterou smluvní stranou emitent je, za předpokladu, že může být ohroženo řádné a včasné splacení pohledávek z dluhopisů,
- e) je-li v prodlení s uspokojením práv spojených s jím emitovanými dluhopisy déle než 7 dní ode dne, kdy právo mohlo být uplatněno,
- f) návrhu o podání žádosti o vyřazení dluhopisů z obchodování na oficiálním trhu,⁴⁾ nebo
- g) jiných změn, které mohou významně zhoršit jeho schopnost plnit závazky vyplývající z jím vydaných dluhopisů

(dále jen „změny zásadní povahy“).

(2) Schůzi vlastníků je oprávněn svolat též vlastník dluhopisu i vlastník podílu na sběrném dluhopisu (dále jen „vlastník dluhopisu“).

(3) Emitent je povinen se schůze vlastníků zúčastnit a poskytnout informace nezbytné k rozhodnutí či přijetí stanoviska schůze vlastníků.

(4) Vydal-li emitent v rámci dluhopisového programu více než jednu emisi dluhopisů, je povinen ke změnám zásadní povahy, s výjimkou případu podle odstavce 1 písm. a), svolat společnou schůzi vlastníků všech dosud vydaných a nesplacených dluhopisů (dále jen „společná schůze vlastníků“).

¹⁾ § 69 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 370/2000 Sb.

²⁾ § 190a, 190b a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 370/2000 Sb. a zákona č. 501/2001 Sb.

³⁾ § 488a a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 370/2000 Sb. a zákona č. 501/2000 Sb.

⁴⁾ § 47 zákona č./2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu.

(5) Osoba oprávněná k vedení evidence vydá emitentovi na jeho žádost výpis z evidence emise předmětných dluhopisů pro účely svolání a konání schůze vlastníků.

(6) Neurčí-li emisní podmínky rozhodný den pro účast na schůzi vlastníků zaknihovaných dluhopisů nebo vlastníků podílů na sběrném dluhopisu, platí, že rozhodným dnem je sedmý kalendářní den přede dnem konání schůze vlastníků.

§ 22

(1) Organizačně a technicky schůzi vlastníků zajišťuje a náklady s tím spojené nese ten, kdo schůzi vlastníků svolává (dále jen „svolavatel“), pokud nejde o případ, kdy emitent porušil svoji povinnost podle § 21 odst. 1 a schůzi vlastníků svolá namísto emitenta vlastník sám. V tomto případě jdou náklady spojené se schůzí vlastníků k tíži emitenta. Náklady spojené s účastí na schůzi vlastníků nese vlastník dluhopisu.

(2) Místo, datum a hodina konání schůze vlastníků musí být určeny tak, aby co nejméně omezovaly možnost vlastníků dluhopisů účastnit se schůze vlastníků.

(3) Svolavatel je povinen uveřejnit oznámení o konání schůze vlastníků způsobem stanoveným v emisních podmínkách, jinak alespoň ve dvou celostátně šířených denících, a to ve lhůtě nejméně 15 dnů přede dnem jejího konání. Oznámení musí obsahovat alespoň

- a) údaje o emitentovi podle § 6 odst. 1 písm. a),
- b) název dluhopisu, datum emise a identifikační označení podle mezinárodního systému číslování pro identifikaci cenných papírů, bylo-li přiděleno, nebo jiný údaj identifikující dluhopis; v případě dluhopisového programu tyto údaje o všech vydaných a dosud nesplacených emisích,
- c) místo, datum a hodinu konání schůze vlastníků,
- d) program jednání, včetně případného návrhu změny emisních podmínek,
- e) rozhodný den k účasti na schůzi vlastníků zaknihovaných dluhopisů nebo vlastníků podílů na sběrném dluhopisu.

(4) Pokud se schůze koná na návrh vlastníka dluhopisu, je emitent povinen poskytnout potřebnou součinnost k plnění povinností vyplývajících z tohoto zákona pro vlastníka, který svolává schůzi vlastníků.

(5) Ustanovení odstavců 1 až 4 a ustanovení § 21 odst. 1 až 3, 5 a 6 a se vztahují i na společnou schůzi vlastníků.

§ 23

(1) Schůze vlastníků je schopna se usnášet jestliže se jí účastní vlastníci dluhopisů, jejichž jmenovitá hodnota představuje k rozhodnému dni pro účast na schůzi vlastníků více než 30 % jmenovité hodnoty nesplacené části emise dluhopisů. Společná schůze vlastníků je schopna se usnášet jestliže se jí účastní vlastníci dluhopisů, jejichž jmenovitá hodnota představuje k rozhodnému dni více než 30 % jmenovité hodnoty nesplacené části každé dosud vydané emise. Neřeší-li se problematika společná všem emisím v rámci dluhopisového programu, je nutná účast vlastníků 30 % jmenovité hodnoty nesplacené části těch emisí, kterých se problematika dotýká. Rozhodným dnem pro účast vlastníků zaknihovaných dluhopisů, jakož i vlastníků podílů na sběrném dluhopisu, je den stanovený v emisních podmínkách (§ 7 odst. 1 písm. l) nebo den uvedený v § 21 odst. 6; rozhodným dnem pro účast vlastníků listinných dluhopisů je den konání schůze vlastníků.

(2) Před zahájením schůze vlastníků je svolavatel povinen poskytnout za účelem kontroly účasti na schůzi informaci o počtu všech dluhopisů opravňujících k účasti na této schůzi. Vlastní dluhopisy ve vlastnictví emitenta k rozhodnému dni se pro účely odstavce 1 a 3 nezapočítávají.

(3) Schůze vlastníků rozhoduje prostou většinou hlasů přítomných vlastníků dluhopisů. Počet hlasů každého vlastníka dluhopisu odpovídá jeho podílu na celkové jmenovité hodnotě nesplacené části emise dluhopisů. Ke změně emisních podmínek, doplnku dluhopisového programu nebo k ustavení a odvolání společného zástupce vlastníků dluhopisů je nutný souhlas tří čtvrtin hlasů přítomných vlastníků dluhopisů.

(4) Jestliže schůze vlastníků souhlasila se změnami zásadní povahy, může osoba, která byla vlastníkem dluhopisu k rozhodnému dni pro účast na schůzi vlastníků a podle zápisu hlasovala na schůzi proti návrhu nebo se schůze nezúčastnila, požádat o předčasné splacení jmenovité hodnoty dluhopisu včetně poměrného výnosu. Byl-li výnos stanoven rozdílem mezi jmenovitou hodnotou dluhopisu a jeho nižším emisním kurzem (§ 16 písm. b)), je emitent povinen splatit vlastníků dluhopisů emisní kurz a poměrný výnos. Žádost o předčasné splacení musí být podána do 30 dnů od uveřejnění usnesení schůze vlastníků nebo společné schůze vlastníků podle odstavce 6. Po uplynutí této lhůty právo na splacení zaniká. Emitent je povinen vyplatit tuto částku do 30 dnů od doručení žádosti způsobem a na místě, které pro splacení dluhopisu stanoví emisní podmínky.

(5) Nesouhlasí-li schůze vlastníků se změnami zásadní povahy uvedenými v § 21 odst. 1) písm. b) až g), může současně rozhodnout, že pokud bude emitent postupovat v rozporu s jejím usnesením, je povinen předčasně splatit vlastníků dluhopisů, kteří o to požádají, jejich jmenovitou hodnotu včetně poměrného výnosu; byl-li výnos stanoven rozdílem mezi jmenovitou hodnotou dluhopisu a jeho nižším emisním kurzem (§ 16 písm. b)), je emitent povinen splatit vlastníků dluhopisů na jejich žádost emisní kurz a poměrný výnos. Emitent je povinen tak učinit způsobem a na místě, které pro splacení dluhopisu stanoví emisní podmínky, nejpozději do 30 dnů ode dne doručení žádosti o předčasné splacení.

(6) Svolavatel vypracuje zápis o schůzi vlastníků do 30 dnů ode dne jejího konání. Pokud schůze projednávala některou ze změn zásadní povahy, musí být o schůzi pořízen notářský zápis. Pokud schůze vlastníků s některou z těchto změn souhlasila, uvedou se v notářském zápisu jména těch vlastníků dluhopisu, kteří se změnou souhlasili, a počty kusů dluhopisů, které každý z těchto vlastníků má k rozhodnému dni pro účast na schůzi vlastníků (odstavec 1) ve svém vlastnictví. Emitent je povinen do 30 dnů ode dne konání schůze vlastníků uveřejnit všechna rozhodnutí schůze vlastníků, a to způsobem, kterým uveřejnil emisní podmínky.

§ 24

Společný zástupce vlastníků dluhopisů

(1) Schůze vlastníků může svým rozhodnutím ustanovit společného zástupce všech vlastníků dluhopisů (dále jen „společný zástupce“). Společný zástupce je oprávněn:

- a) uplatňovat jménem všech vlastníků práva spojená s dluhopisy v rozsahu vymezeném v rozhodnutí schůze vlastníků,
- b) kontrolovat plnění emisních podmínek ze strany emitenta,
- c) činit jménem všech vlastníků dluhopisů další úkony nebo jinak chránit jejich zájmy, a to způsobem a v rozsahu stanoveném v rozhodnutí schůze vlastníků.

(2) V rozsahu, ve kterém uplatňuje práva spojená s dluhopisy společný zástupce vlastníků, s výjimkou hlasovacích práv, nemohou vlastníci dluhopisů uplatňovat taková práva samostatně. Tím není dotčeno právo schůze vlastníků odvolat společného zástupce, případně určit jiného společného zástupce.

(3) Rozhoduje-li schůze vlastníků o odvolání společného zástupce, nemůže společný zástupce uplatňovat hlasovací práva spojená s dluhopisy, které vlastní, a jeho hlasovací práva se nezapočítávají do celkového počtu hlasů nutných k tomu, aby schůze byla schopna se usnášet.

(4) Při výkonu své funkce je společný zástupce povinen jednat s náležitou péčí a v souladu se zájmy všech vlastníků dluhopisů, které mu jsou nebo musí být známy, a je vázán pokyny schůze vlastníků. To neplatí, pokud takové pokyny odporují právním předpisům nebo pokud vyžadují jednání, které není v souladu se společnými zájmy všech vlastníků dluhopisů.

ČÁST DRUHÁ

ZVLÁŠTNÍ DRUHY DLUHOPISŮ

Státní dluhopisy a dluhopisy České národní banky

§ 25

- (1) Dluhopisy vydávané Českou republikou jsou státními dluhopisy.
- (2) Státní dluhopisy jsou vydávány na základě
 - a) zvláštního právního předpisu o státním dluhopisovém programu, nebo
 - b) zvláštního právního předpisu, který pověřuje ministerstvo vydat státní dluhopisy nebo mu vydání státních dluhopisů umožňuje.
- (3) Zvláštní zákon podle odstavce 2 zároveň stanoví účel, maximální rozsah a maximální dobu splatnosti
 - a) veškerých závazků vyplývajících ze státního dluhopisového programu podle odstavce 2 písm. a), nebo
 - b) státních dluhopisů vydávaných podle odstavce 2 písm. b).
- (4) V rámci státního dluhopisového programu je možné vydávat jednotlivé emise dluhopisů s různými emisními podmínkami.
- (5) Vláda České republiky je povinna předložit Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky stanovisko České národní banky k vládnímu návrhu zákona o státním dluhopisovém programu a k návrhu zvláštního zákona, který pověřuje ministerstvo vydat státní dluhopisy nebo mu vydání státních dluhopisů umožňuje.
- (6) Státní dluhopisy s dobou splatnosti do 1 roku včetně se označují jako státní pokladniční poukázky.
- (7) Ustanovení odstavce 2 až 5 se vztahují i na státní dluhopisy vydávané v zahraničí.
- (8) Ustanovení § 3 odst. 2, § 6 odst. 1 písm. e), § 7 odst. 1 písm. l), § 8 až 10, § 11 odst. 3, § 12 až 14, § 21 až 24 se nevztahují na státní dluhopisy. To platí též pro dluhopisy vydávané Českou národní bankou.

§ 26

(1) Ministerstvo vydává státní dluhopisy v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem a určuje jejich emisní podmínky. Ministerstvo vyhláší emisní podmínky státních dluhopisů ve Sbírce zákonů, nejde-li o emisní podmínky státního dluhopisu vydávaného v zahraničí.

(2) Emisní podmínky dluhopisů vydávaných Českou národní bankou se zveřejňují ve Věstníku České národní banky a způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) Ministerstvo může změnit emisní podmínky státních dluhopisů za předpokladu, že tento záměr uveřejní alespoň v jednom celostátně šířeném deníku a zároveň ho uveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. Pokud s tímto záměrem písemně nebo elektronickou poštou vyjádří nesouhlas ve lhůtě 15 kalendářních dní ode dne uveřejnění v deníku vlastníci dluhopisů, jejichž jmenovitá hodnota představuje ke dni uveřejnění záměru více než 50 % celkové jmenovité hodnoty nesplacené části emise dluhopisů, nelze emisní podmínky změnit. Změnu emisních podmínek vyhláší ministerstvo po uplynutí této lhůty ve Sbírce zákonů. Při změně emisních podmínek dluhopisů vydávaných Českou národní bankou postupuje Česká národní banka obdobně jako ministerstvo s tím rozdílem, že změnu emisních podmínek uveřejňuje stejným způsobem jako emisní podmínky. Změna emisních podmínek nesmí způsobit vlastníkům dluhopisů újmu.

(4) Státní dluhopisy se v tuzemsku vydávají prostřednictvím České národní banky. V zahraničí se státní dluhopisy vydávají prostřednictvím obchodníka s cennými papíry oprávněného k této činnosti v daném státu, se kterým ministerstvo uzavře smlouvu o obstarání vydání státních dluhopisů.

(5) Činnost spojenou se správou a splácením státního dluhu z titulu státních dluhopisů zabezpečuje ministerstvo nebo jím pověřená osoba.

§ 27

Komunální dluhopisy

(1) Dluhopisy vydávané územním samosprávným celkem jsou komunálními dluhopisy. Součástí názvu tohoto druhu dluhopisu je označení komunální. Jiné dluhopisy nesmí toto označení obsahovat.

(2) K vydání komunálních dluhopisů je nutný předchozí souhlas ministerstva.

(3) Žádost územního samosprávného celku o souhlas s vydáním komunálních dluhopisů obsahuje zdůvodnění záměru vydat komunální dluhopisy, základní údaje budoucích emisních podmínek, ekonomický rozbor důvodů vydání komunálních dluhopisů a jeho dopadů na hospodářskou a finanční situaci územního samosprávného celku včetně skutečností podstatných z hlediska jeho schopnosti dostát závazkům z komunálních dluhopisů (údaje o stavu zadluženosti).

(4) Ministerstvo souhlas podle odstavce 2 neudělí, dospěje-li k názoru, že ekonomická situace územního samosprávného celku neumožňuje splnění závazků spojených s vydáním komunálních dluhopisů.

(5) Ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) se na emisi komunálních dluhopisů nevztahuje.

Hypoteční zástavní listy

§ 28

(1) Hypoteční zástavní listy jsou dluhopisy, jejichž jmenovitá hodnota a poměrný výnos (dále jen „závazky z hypotečních zástavních listů“) jsou plně kryty pohledávkami z hypotečních úvěrů nebo částí těchto pohledávek (řádné krytí) a popřípadě též náhradním způsobem podle tohoto zákona (náhradní krytí). Součástí názvu tohoto dluhopisu je označení hypoteční zástavní list. Jiné cenné papíry nesmí toto označení obsahovat.

(2) Hypoteční zástavní listy může vydávat pouze banka podle zvláštního právního předpisu upravujícího činnost bank, se sídlem v České republice (dále jen „emitent hypotečních zástavních listů“).

(3) Hypoteční úvěr je úvěr, jehož splacení včetně příslušenství je zajištěno zástavním právem k nemovitosti, i rozestavěné. Úvěr se považuje za hypoteční úvěr dnem vzniku právních účinků zástavního práva. Pro účely krytí hypotečních zástavních listů lze pohledávku z hypotečního úvěru nebo její část použít teprve dnem, kdy se emitent hypotečních zástavních listů o právních účincích vzniku zástavního práva k nemovitosti dozví.

(4) Nemovitost podle odstavce 3 se musí nacházet na území České republiky, členského státu Evropské unie nebo jiného státu, tvořícího Evropský hospodářský prostor.

(5) Emitent hypotečních zástavních listů zajišťuje dostatečné krytí závazků z hypotečních zástavních listů v oběhu tak, aby součet pohledávek z hypotečních úvěrů nebo jejich částí, sloužících k řádnému krytí, a celkového náhradního krytí nepoklesl pod celkovou výši závazků ze všech jím vydaných hypotečních zástavních listů v oběhu.

§ 29

(1) Zástavní hodnotu zastavených nemovitostí stanoví emitent hypotečních zástavních listů. Emitent hypotečních zástavních listů je povinen upravit ve svých vnitřních předpisech pravidla pro stanovení zástavní hodnoty zastavovaných nemovitostí která musí respektovat zásady uvedené v odstavci 3.

(2) Pravidla podle odstavce 1 je emitent hypotečních zástavních listů povinen poskytnout Komisi. Emitent je povinen poskytnout Komisi rovněž každou změnu těchto pravidel, a to nejpozději do 30 dnů po provedení změny.

(3) Zastavené nemovitosti se oceňují cenou obvyklou, podle zvláštního právního předpisu upravujícího oceňování majetku, se zohledněním

- a) trvalých a dlouhodobě udržitelných vlastností nemovitosti,
- b) výnosu dosažitelného třetí osobou při řádném hospodaření s nemovitostí,
- c) práv a závad s nemovitostí spojených a
- d) místních podmínek trhu s nemovitostmi včetně jeho vlivů a předpokládaného vývoje.

(4) Zástavní hodnota zastavených nemovitostí, stanovená podle odstavce 3, nesmí převyšovat jejich cenu obvyklou.

§ 30

(1) Pro řádné krytí souhrnu závazků ze všech hypotečních zástavních listů v oběhu vydaných jedním emitentem mohou sloužit pouze ty jeho pohledávky z hypotečních úvěrů nebo jejich části, které plní podmínky § 28 odst. 3 a 4. Tyto pohledávky nebo jejich části nesmí po dobu, kdy k takovému krytí slouží, převýšit 70 % zástavní hodnoty zastavených nemovitostí zajišťujících tyto pohledávky. Náhradní krytí souhrnu závazků ze všech hypotečních zástavních listů v oběhu vydaných jedním emitentem je možné pouze při splnění podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Na zastavené nemovitosti nesmí váznout zástavní právo třetí osoby, které by bylo ve stejném nebo v přednostním pořadí před zástavním právem zajišťujícím pohledávku z hypotečního úvěru nebo její část, zahrnutou do krytí závazků z hypotečních zástavních listů v oběhu, s výjimkou zástavního práva, kterým je zajištěn úvěr poskytnutý stavební spořitelnou podle zvláštního právního předpisu,⁵⁾ jakož i úvěr poskytnutý na výstavbu bytů postavených s finanční, úvěrovou a jinou pomocí podle zvláštních právních předpisů o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní bytové výstavbě⁶⁾ (dále jen „úvěr na družstevní bytovou výstavbu“). Převod zastavené nemovitosti nesmí být omezen dříve vzniklým omezením převodu nemovitosti. Tyto podmínky musí být splněny po celou dobu, po kterou je pohledávka z hypotečního úvěru do krytí zahrnuta.

(3) Nemovitost se nepovažuje za zatíženou dříve vzniklým zástavním právem nebo omezením převodu nemovitosti, jestliže takto zajištěná pohledávka třetí osoby zanikne v důsledku použití hypotečního úvěru k jejímu splacení.

(4) Jestliže na některé ze zastavených nemovitostí vázne zástavní právo, kterým je zajištěn úvěr ze stavebního spoření,⁵⁾ lze pro účely krytí závazků ze všech emisí hypotečních zástavních listů v oběhu zahrnout pohledávku z hypotečního úvěru nebo její část maximálně ve výši rozdílu mezi 70 % zástavní hodnoty zastavené nemovitosti a pohledávkou z úvěru poskytnutého stavební spořitelnou.

(5) Jestliže na některé ze zastavených nemovitostí vázne zástavní právo, kterým je zajištěn úvěr na družstevní bytovou výstavbu,⁶⁾ lze pro účely krytí závazků ze všech emisí hypotečních zástavních listů v oběhu zahrnout pohledávku z hypotečního úvěru nebo její část maximálně ve výši rozdílu mezi 70 % zástavní hodnoty zastavené nemovitosti a pohledávkou z úvěru na družstevní bytovou výstavbu.⁶⁾

(6) Jestliže na některé ze zastavených nemovitostí váznou současně zástavní práva podle odstavce 4 a 5, lze pro účely krytí závazků ze všech emisí hypotečních zástavních listů v oběhu zahrnout pohledávku z hypotečního úvěru nebo její část maximálně ve výši rozdílu mezi 70 % zástavní hodnoty zastavené nemovitosti a součtem pohledávek z úvěru poskytnutého podle odstavce 4 a 5.

⁵⁾ Zákon č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření a o doplnění zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění zákona č. 35/1993 Sb., ve znění zákona č. 83/1995 Sb.

⁶⁾ Například vyhláška č. 136/1985 Sb., o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě a modernizaci rodinných domků v osobním vlastnictví, ve znění vyhlášky č. 74/1989 Sb., vyhlášky č. 425/1990 Sb., vyhlášky č. 73/1991 Sb., vyhlášky č. 398/1992 Sb., vyhlášky č. 89/1998 Sb. a vyhlášky č. 385/2000 Sb.

§ 31

(1) Náhradní krytí závazků z hypotečních zástavních listů v oběhu vydaných jedním emitentem je možné pouze do výše 10 % této jmenovité hodnoty, a to jen

- a) hotovostí,
- b) vklady u České národní banky,
- c) vklady u centrální banky členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Evropské centrální banky,
- d) státními dluhopisy nebo cennými papíry vydanými Českou národní bankou podle zvláštního právního předpisu,
- e) státními dluhopisy nebo cennými papíry vydanými členskými státy Evropské unie nebo jinými státy tvořícími Evropský hospodářský prostor, jejich centrálními bankami a Evropskou centrální bankou,
- f) dluhopisy vydanými finančními institucemi založenými mezinárodní smlouvou, jejíž smluvní stranou je Česká republika, nebo finančními institucemi, s nimiž Česká republika uzavřela mezinárodní smlouvu.

(2) Majetkové hodnoty sloužící ke krytí závazků z hypotečních zástavních listů v oběhu nesmí emitent hypotečních zástavních listů zastavit ani jinak použít jako zajištění.

§ 32

(1) Emitent hypotečních zástavních listů je povinen vést o krytí souhrnu všech závazků z jím vydaných hypotečních zástavních listů v oběhu samostatnou evidenci poskytující úplné podklady pro posouzení, jak emitent hypotečních zástavních listů dodržuje ustanovení tohoto zákona.

(2) Emitent hypotečních zástavních listů je povinen informovat Komisi

- a) do 30 dnů po skončení každého kalendářního čtvrtletí o stavu krytí hypotečních zástavních listů pohledávkami z hypotečních úvěrů, o emisích hypotečních zástavních listů, o struktuře zastavených nemovitostí a o struktuře hypotečních úvěrů k poslednímu dni čtvrtletí a ve stejné lhůtě uveřejnit tytéž údaje způsobem, jakým se uveřejňuje výroční zpráva emitenta cenného papíru, přijatého k obchodování na regulovaném trhu podle zvláštního právního předpisu upravujícího podnikání na kapitálovém trhu,
- b) do 30 dnů po skončení každého kalendářního čtvrtletí o prognóze stavu krytí na následující 4 měsíce a ve stejné lhůtě po skončení kalendářního roku o prognóze stavu krytí na následujících 13 měsících.

(3) Obsah a způsob plnění informační povinnosti podle odstavce 2 stanoví prováděcí právní předpis.

§ 33

Vyměnitelné a prioritní dluhopisy

(1) Vyměnitelný dluhopis je dluhopis, s nímž je spojeno právo na jeho výměnu za jiný dluhopis nebo jiné dluhopisy anebo právo na jeho výměnu za akcii nebo akcie téhož emitenta, které jejich emitent vydá podle zvláštního právního předpisu.⁷⁾ Toto právo může být uplatněno namísto práva na splacení dluhopisu.

(2) Prioritní dluhopis je dluhopis, s nímž je spojeno právo na jeho splacení a vyplacení výnosu z dluhopisu, jakož i právo na přednostní upisování akcií, které jeho emitent vydá

podle zvláštního právního předpisu.⁷⁾ Skutečnost, že jde o vyměnitelný nebo prioritní dluhopis, musí být zřetelným způsobem vyznačena na listinném dluhopisu nebo v evidenci zaknihovaných dluhopisů a ve všech materiálech používaných k propagaci takového dluhopisu.

(3) Emisní podmínky vyměnitelného nebo prioritního dluhopisu musí obsahovat místo a lhůtu pro uplatnění práv z vyměnitelného nebo prioritního dluhopisu s uvedením, jak bude oznámen počátek běhu této lhůty, a určení dne, od kterého přestává výplata výnosu dluhopisu, u kterého bylo uplatněno výměnné právo podle odstavce 1.

(4) Vyměnitelné dluhopisy, s nimiž je spojeno právo na výměnu za akcie, a prioritní dluhopisy upravuje zvláštní právní předpis.⁷⁾

§ 34

Podřízené dluhopisy

(1) Podřízené dluhopisy jsou dluhopisy, kde v případě

- a) vstupu emitenta do likvidace,
- b) prohlášení konkurzu na majetek emitenta,
- c) povolení vyrovnání, nebo
- d) je-li emitentem zahraniční osoba, též jiného obdobného opatření,

budou uspokojeny pohledávky s nimi spojené až po uspokojení všech ostatních pohledávek, s výjimkou pohledávek, které jsou vázány stejnou nebo obdobnou podmínkou podřízenosti.

(2) Skutečnost, že jde o podřízený dluhopis, musí být zřetelným způsobem vyznačena na listinném dluhopisu nebo v evidenci zaknihovaných dluhopisů a ve všech materiálech používaných k propagaci takového dluhopisu.

(3) Pohledávky ze všech podřízených dluhopisů a ostatních pohledávek, které jsou vázány stejnou nebo obdobnou podmínkou podřízenosti, se v případech uvedených v odstavci 1 uspokojují podle svého pořadí.

(4) Podřízený dluhopis vydávaný v listinné podobě může znít pouze na jméno.

Sběrný dluhopis

§ 35

(1) Sběrný dluhopis je listinný dluhopis, který představuje souhrn jednotlivých dluhopisů dané emise, které jsou v rámci emisní lhůty upsány v upisovací listině. Každý sběrný dluhopis je samostatnou emisí. Počet upsaných dluhopisů každého vlastníka představuje jeho podíl na sběrném dluhopisu.

(2) Sběrný dluhopis je vydán okamžikem, kdy je plně upsána emise dluhopisů, které představuje a kdy je uložen v souladu s § 36 odst. 1. Za plně upsanou emisí dluhopisů se emise považuje rovněž v případě, že emitent využil svého oprávnění podle §11 odst. 1 písm. a).

⁷⁾ § 160 a 207 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 142/1996 Sb. a zákona č. 370/2000 Sb.

(3) Sběrný dluhopis je společným vlastnictvím vlastníků podílů na sběrném dluhopisu. Na právní vztahy mezi vlastníky podílů na sběrném dluhopisu se nepoužijí ustanovení občanského zákoníku o spoluvlastnictví.

(4) Vlastník podílu na sběrném dluhopisu má veškerá práva, která jsou spojena s vlastnictvím dluhopisu.

§ 36

(1) Sběrný dluhopis musí být uložen a evidován u osoby oprávněné k vedení samostatné evidence podle zvláštního právního předpisu upravujícího podnikání na kapitálovém trhu.

(2) Osoba podle odstavce 1 je povinna vést evidenci vlastníků jednotlivých dluhopisů. Způsob vedení této evidence a její náležitosti stanoví zvláštní právní předpis upravující podnikání na kapitálovém trhu.

(3) Evidence podle odstavce 2 je seznamem vlastníků ve smyslu § 4 odst. 2.

(4) Vlastník podílu na sběrném dluhopisu může v souladu s emisními podmínkami převést dluhopisy odpovídající tomuto podílu nebo jeho části na jinou osobu. Právní účinky převodu nastávají zápisem do evidence podle odstavce 2.

(5) Osoba podle odstavce 1 je povinna vydat vlastníkovi jednotlivých dluhopisů na jeho žádost výpis z evidence o velikosti jeho podílu na sběrném dluhopisu.

(6) Osoba podle odstavce 1 je povinna vydat emitentovi sběrného dluhopisu na jeho žádost seznam vlastníků podílů na sběrném dluhopisu pro účely svolání a konání schůze vlastníků.

ČÁST TŘETÍ STÁTNÍ DOZOR

§ 37

Základní ustanovení

Státní dozor nad uplatňováním práv a dodržováním povinností stanovených tímto zákonem a podmínek stanovených v rozhodnutí vydaném podle tohoto zákona vykonává Komise.

§ 38

Opatření k nápravě

(1) Komise může uložit osobě podléhající státnímu dozoru, která porušila tento zákon nebo rozhodnutí vydané podle tohoto zákona, opatření k nápravě zjištěného nedostatku odpovídající povaze porušení a jeho závažnosti.

(2) Komise může dále

- a) pozastavit nejdéle na dobu jednoho roku právo vydat emisi dluhopisů,
- b) zakázat vydání emise dluhopisů,

- c) přikázat emitentovi předčasně splatit jistinu, včetně poměrného výnosu, nebo byl-li výnos stanoven rozdílem mezi jmenovitou hodnotou dluhopisu a jeho nižším emisním kurzem, jeho emisní kurz a poměrný výnos.

(3) Osoba, které Komise uložila opatření k nápravě podle odstavců 1 a 2, informuje Komisi o odstranění nedostatku a způsobu zjednání nápravy.

§ 39

Správní delikty

(1) Právnícké osobě, která jako emitent dluhopisů

- a) nevede nebo nevede řádně seznam vlastníků dluhopisů znějících na jméno (§ 4 odst. 1),
- b) neprovede neprodleně zápis o změně vlastníka poté, co jí byla taková změna vlastníka prokázána (§ 4 odst. 1 a § 36 odst. 4),
- c) vydá dluhopis bez schválení emisních podmínek (§ 3 odst. 2, § 8 a 9), dluhopisového programu nebo jeho doplňku (§ 13 odst. 5), nebo vydá dluhopis po uplynutí 6 měsíců od schválení emisních podmínek (§ 9 odst. 4),
- d) poruší emisní podmínky (§ 7), dluhopisový program nebo jeho doplněk (§ 13),
- e) neuveřejní emisní podmínky, dluhopisový program nebo jeho doplněk nebo jejich změnu v souladu se zákonem (§ 10),
- f) nedodrží postup při vydání emise dluhopisů (§ 11),
- g) nesplní řádně informační povinnost podle § 3 odst. 3 a 4,
- h) poruší povinnost uloženou v § 15 odst. 3,
- i) se nezúčastní schůze vlastníků nebo neposkytne informace nezbytné k rozhodnutí či přijetí stanoviska schůze vlastníků (§ 21 odst. 3), ačkoli jí v tom nebránil důvod hodný zvláštního zřetele,
- j) nesvolá schůzi vlastníků, ač je k tomu podle zákona povinna (§ 21 odst. 1),
- k) nevydá svolavatelé schůze vlastníků seznam vlastníků dluhopisů (§ 21 odst. 5 a § 36 odst. 6),
- l) neuveřejní informace o svolání schůze vlastníků v souladu s § 22 odst. 3, je-li svolavatelem, nebo neposkytne jinou potřebnou součinnost (§ 22 odst. 4) nebo neuveřejní všechna rozhodnutí schůze vlastníků (§ 23 odst. 6),
- m) vydá dluhopisy v rozporu s § 27, je-li územním samosprávným celkem,
- n) zastaví majetkové hodnoty nebo je použije jinak jako zajištění (§ 31 odst. 2), je-li emitentem hypotečních zástavních listů,
- o) nevede povinnou evidenci o krytí souhrnu všech jmenovitých hodnot hypotečních zástavních listů podle § 32 odst. 1, je-li emitentem hypotečních zástavních listů,
- p) neinformuje Komisi podle § 32 odst. 2, je-li emitentem hypotečních zástavních listů,
- q) nesplní uložené opatření k nápravě podle § 38 odst. 1,

se uloží pokuta do 20 000 000 Kč.

(2) Na odpovědnost za jednání podle odstavce 1, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby⁸⁾ (§ 3 odst. 1) nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

⁸⁾ § 2 odst. 2 obchodního zákoníku

§ 40

Společná ustanovení

(1) Právnická ani fyzická osoba neodpovídá za správní delikt, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které na ní bylo možno požadovat, aby zabránila porušení právní povinnosti.

(2) Při určení výměry pokuty se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost za správní delikt zaniká, jestliže Komise o něm nezahájila řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděla, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona projednává Komise.

(5) Pokuty vybírá a vymáhá Komise. Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

(6) Při vybírání a vymáhání uložených pokut se postupuje podle zvláštního zákona upravujícího správu daní a poplatků.

§ 41

Ustanovení § 38 až 40 se nevztahují na Českou republiku a Českou národní banku.

ČÁST ČTVRTÁ

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 42

Práva spojená s dluhopisy a s kupóny k nim vydanými se promlčují uplynutím 10 let ode dne, kdy mohla být uplatněna poprvé.

§ 43

Správní řízení

Na řízení podle tohoto zákona se vztahuje správní řád, nestanoví-li tento zákon jinak.

§ 44

Uveřejňování informací

Pokud tento zákon vyžaduje uveřejňování informací na území České republiky, uveřejňují se tyto informace v českém jazyce.

§ 45

Zmocnění

(1) Ministerstvo stanoví vyhláškou náležitosti žádosti o souhlas s vydáním komunálních dluhopisů a příloh k žádosti (§ 27 odst. 2).

(2) Ministerstvo stanoví vyhláškou obsah evidence zákonného krytí hypotečních zástavních listů, způsob vedení této evidence a její náležitosti a obsah a způsob plnění informační povinnosti emitenta hypotečních zástavních listů (§ 32).

(3) Ministerstvo stanoví standard pro výpočet poměrné části úrokového výnosu pro účely obchodování státních dluhopisů na druhotném trhu dluhopisů a vyhlásí je sdělením ve Sbírce zákonů.

§ 46

Přechodná ustanovení

(1) Emitent může požádat Komisi o schválení změny emisních podmínek do 1 roku po dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Podle ustanovení § 12 odst. 1, 6 a 7 se postupuje i v případě emisních podmínek dluhopisů, které byly vydány přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Právní vztahy z dluhopisů a emisních podmínek vydaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se posuzují podle dosavadních právních předpisů.

(3) Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, s výjimkou řízení podle odstavce 4, se dokončí podle dosavadních právních procesních předpisů.

(4) Řízení o schválení emisních podmínek, dluhopisového programu a jeho doplňku nebo o změně emisních podmínek a změně doplňku dluhopisového programu, zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle tohoto zákona. Komise poskytne účastníkům přiměřenou dobu na doplnění nebo změnu žádosti podle požadavků tohoto zákona; po tuto dobu lhůty pro vydání rozhodnutí neběží.

(5) Porušení dosavadního právního předpisu nebo rozhodnutí Komise vydaného podle dosavadního zákona, která byla zjištěna po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, se posuzují podle dosavadního zákona.

(6) Za hypoteční úvěry podle tohoto zákona se považují i úvěry sjednané přede dnem nabytí jeho účinnosti, pokud splňují podmínky podle § 28.

(7) Emitent musí předat první pravidla pro stanovení zástavní hodnoty zastavovaných nemovitostí Komisi do 3 měsíců po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 47

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se zákon č. 530/1990 Sb., o dluhopisech.

§ 48

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost.

Důvodová zpráva
k návrhu zákona o dluhopisech

A. Obecná část

Dluhopisy jsou jedním z hlavních finančních nástrojů se kterými se obchoduje na finančním trhu a jsou i jedním z hlavních podkladových aktiv finančních derivátů. V českém právním řádu byla problematika dluhopisů upravena poprvé zákonem č. 530/1990 Sb., o dluhopisech. Jedná se o nejstarší zákon z oblasti finančních trhů, který byl opakovaně novelizován zákony č. 591/1992 Sb., č. 84/1995 Sb., č.15/1998 Sb. č. 165/1999 Sb., č. 362/1999 Sb., č. 368/2000 Sb., č. 211/2002 Sb. a č. 308/2002 Sb.

V souladu s cílem dosáhnout plné kompatibility s právem Evropské unie týkajícím se kapitálových trhů jsou připravovány dva zcela nové zákony – zákon o kolektivním investování a zákon o podnikání na kapitálovém trhu, který nahradí dosavadní zákon o burze cenných papírů a převážnou část zákona o cenných papírech. V rámci nového řešení právní úpravy kapitálových trhů byla zvažována koncepční otázka, zda problematiku dluhopisů zahrnout do zákona o podnikání na kapitálovém trhu nebo upravit zvláštním novým zákonem. S ohledem na specifiku tohoto druhu cenného papíru a vzhledem k velkému počtu novelizací stávajícího zákona bylo rozhodnuto upravit tuto problematiku samostatným novým zákonem.

Návrh nového zákona o dluhopisech byl připraven v souladu s Plánem legislativních prací vlády na rok 2002 (bod 23), schváleným usnesením vlády č. 992 ze dne 14. října 2002.

Předkládaný návrh zákona sleduje tyto nejdůležitější cíle:

- reagovat na změny obsažené v současně předkládaném návrhu zákona o podnikání na kapitálovém trhu

- zpřesnit a sjednotit používané definice a pravidla, zejména v návaznosti na návrh zákona o podnikání na kapitálovém trhu a lépe formulovat některá ustanovení tak, aby to přispělo k jejich jednoznačnosti, srozumitelnosti a ke zlepšení jejich vymahatelnosti.
- upravit správní delikty emitenta dluhopisů ve vazbě na nově připravovaný zákon o správním trestání
- upravit systematiku zákona
- zpřesnit pravidla konání schůze vlastníků dluhopisů a institutu společného zástupce vlastníků dluhopisů
- upravit ustanovení týkající se hypotečních zástavních listů
- stanovit nově podmínky pro vydávání komunálních dluhopisů – zavedení souhlasu Ministerstva financí s jejich vydáním.

Ustanovení zákona o dluhopisech, která se osvědčila, jsou do návrhu nového zákona převzata a v případě potřeby je formulace pouze zaktualizována či zpřesněna.

Předkladatel využil příležitosti, že jde o nový zákon, a nikoliv o novelu, a poněkud upravil systematiku, a to v obecné části především rozdělením některých paragrafů a ve zvláštní části pořadí u právní úpravy zvláštních druhů dluhopisů. Zákon se vztahuje na všechny emitenty zastupitelných dluhopisů, kteří pojmou úmysl vydávat v České republice tento druh cenných papírů. Emitentem dluhopisů může být nadále pouze právnická osoba. Zákon z tohoto pravidla uvádí výjimku Emitentem dluhopisů . může být i fyzická osoba, která je bankou s místem podnikání na území státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor a na našem území může poskytovat služby v rozsahu činnosti povolené jí v domovském státě. Tato výjimka souvisí s tím, že např. ve Velké Británii existují i banky-fyzické osoby.

V návrhu byl dále rozšířen a zpřesněn výčet povinných údajů emisních podmínek dluhopisu. Velká pozornost byla věnována ustanovením týkajícím se schůze vlastníků dluhopisu, která ve stávající právní úpravě nebyla dostatečně rozpracována.

Ve zvláštní části návrhu zákona dochází k významnější úpravě u komunálních dluhopisů (§ 27), kde se již neuvažuje, tak jako tomu bylo dosud, s tím, že by u tohoto druhu dluhopisu byla emitentem banka, která by z výtěžku těchto dluhopisů poskytla úvěr obci, která o jejich vydání požádala. Šetřením bylo ověřeno, že jde v podstatě o neživotné ustanovení, které v praxi nebylo využíváno. Na straně druhé je však v návrhu zapracována ingerence státu, tj. Ministerstva financí, které musí s vydáním komunálního dluhopisu souhlasit. Předkladatele k této úpravě vedla narůstající zadluženost obcí, která v několika případech vedla až k prohlášení konkurzu na jejich majetek.

V úpravě hypotečních zástavních listů (§ 28 až 32) se promítá blížící se vstup České republiky do Evropské unie. Na rozdíl od stávající úpravy, v souladu s požadavkem práva ES v oblasti volného pohybu kapitálu, návrh umožňuje, aby zástavou za poskytnutý hypoteční úvěr byla nemovitost na území členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího

Evropský hospodářský prostor. Navrhovaná právní úprava dává bankám rovněž možnost investovat prostřednictvím poskytnutého hypotečního úvěru i do nemovitostí na území státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, i když tuto možnost výslovně nezmiňuje, neboť ze zákona byla vypuštěna dosavadní účelovost hypotečního úvěru (§ 28 odst. 3). Zákon také rozšiřuje možnosti náhradního krytí jmenovité hodnoty hypotečních zástavních listů o cenné papíry vydané členskými státy Evropské unie nebo jinými státy tvořícími Evropský hospodářský prostor a Evropskou centrální bankou a o dluhopisy vydané finančními institucemi založenými mezinárodní smlouvou, ve které je Česká republika smluvní stranou, nebo finančními institucemi, s nimiž Česká republika uzavřela mezinárodní smlouvu. Podobně se rozšiřuje náhradní krytí i o vklady u bank uvedených států a u Evropské centrální banky.

V souvislosti s tímto zákonem je navrhována drobná novelizace zákona o obcích, zákona o krajích a zákona o hlavním městě Praze. V těchto případech jde o sjednocení terminologie, a to nahrazení pojmu „obligace“ pojmem „dluhopis“. Dále se navrhuje změna zákona o rozpočtových pravidlech, kam je navrhováno doplnění do ustanovení týkajícího se řízení státního dluhu ze stávajícího znění zákona o dluhopisech. Tím dojde z legislativně technického hlediska k ucelené úpravě do jednoho právního předpisu. Na změnu ustanovení § 35 odst. 2 zákona o rozpočtových pravidlech navazuje návrh změny zákona o České národní bance. Podle článku Čl.98 odst. 2 Ústavy zákon stanoví České národní bance postavení, působnost a další podrobnosti. Působnost Ministerstva financí sjednávat prostřednictvím ČNB obchody s investičními nástroji se musí zrcadlově zařadit také do působnosti ČNB. Další návrh související se zákonem o dluhopisech se týká novelizace zákona o bankách. Zákon o bankách neupravuje vydávání jiných druhů dluhopisů než hypotečních zástavních listů, přičemž tuto činnost musí mít banka uvedenou v licenci. Činnost banky při vydávání dluhopisů spočívá v přijímání návratného kapitálu od veřejnosti (§ 1 odst. 1 písm. a) zákona o bankách) buď ve formě vkladů, nebo v takové formě, jakou je emise dluhopisů a jiných srovnatelných cenných papírů. Nově se proto navrhuje v zákoně o bankách vypustit činnost „vydávání hypotečních zástavních listů“ ze seznamu dalších činností, které banka může vykonávat, má-li je povoleny v jí udělené licenci.

V návaznosti na zpřesnění textu definice řádného krytí závazků z hypotečních zástavních listů (§ 30 odst. 1) je dále navrhována úprava občanského soudního řádu (§ 337c odst. 1 písm. b) a odst. 4) a zákona o veřejných dražbách (§ 60 odst. 2 písm. b)).

Návrh obsahuje dvě zmocnění k vydání vyhlášky. Prvá vyhláška má stanovit náležitosti žádosti o souhlas s vydáním komunálních dluhopisů a příloh k žádosti, druhá vyhláška má upravit obsah evidence zákonného krytí hypotečních zástavních listů, způsob vedení této evidence a její náležitosti a obsah a způsob plnění informační povinnosti emitenta hypotečních zástavních listů.

Soulad s právem Evropské unie:

Pokud jde o soulad navrhované právní úpravy s právem Evropské unie, je třeba uvést, že v současné době neexistuje komplexní evropská právní úprava regulující oblast dluhopisů. Návrh vychází z toho, že ustanovení směrnic Evropské unie týkající se finančních trhů se většinou vztahují na všechny cenné papíry, s kterými lze obchodovat na finančním trhu a jsou promítnuta v návrhu zákona o podnikání na kapitálovém trhu, se kterým je návrh plně provázán. Z tohoto pohledu lze konstatovat, že návrh zákona je plně slučitelný s právními akty Evropských společenství. Na základě uvedeného nejsou součástí návrhu zákona srovnávací tabulky.

Soulad s mezinárodními závazky České republiky

- Vláda České republiky přijala dne 15. listopadu 1995 usnesení č. 651 k návrhu na přístup České republiky ke Konvenci o Organizaci pro ekonomickou spolupráci a rozvoj. Přílohou usnesení je Prohlášení vlády o přijetí závazků plynoucích ze členství v OECD. Tímto prohlášením ČR převzala závazky plynoucí ze členství v OECD a přistoupila k aktům této organizace. Navrhovaný zákon o dluhopisech je v souladu se závazky vyplývajícími z členství v OECD. Ve vztahu k OECD má Česká republika v rámci Kodexu liberalizace kapitálových pohybů a Kodexu běžných neviditelných operací uvedenu platnou výhradu pokud jde o vydávání hypotečních zástavních listů.

Soulad s ústavním pořádkem České republiky:

- Navrhovaný zákon o dluhopisech je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. K předmětu úpravy zákona o dluhopisech nebyly uzavřeny žádné mezinárodní smlouvy.

Ekonomický dopad :

- Navrhovaná úprava nepředstavuje dopad na státní rozpočet.

B. Zvláštní část

K § 1

Vymezuje se oblast působnosti zákona.

K § 2

V tomto ustanovení jsou uvedeny definice pojmů obsažených v zákoně. Definuje se dluhopis jako cenný papír, který právně potvrzuje úvěrový vztah mezi emitentem dluhopisu a jeho vlastníkem. Ačkoliv to zákon výslovně neuvádí, předpokládá splacení dlužné částky v penězích. Dluhopisy jsou vydávány na základě stejných emisních podmínek jako zastupitelné cenné papíry, které jsou převoditelné.

Ustanovení odstavce 3 definuje pojem „emise dluhopisu“. Jedním ze základních definičních znaků každého cenného papíru je „datum emise“. Datum emise určuje emitent (nestanoví-li zvláštní zákon něco jiného) a je to datum označující den, kdy může dojít k vydání cenného papíru prvému nabyvateli. Pro dluhopis má tento údaj navíc ten význam, že se podle něj určuje výnos.

V odstavci 4 je obsažena definice dluhopisu vydaného v České republice, čili dluhopisu vydávaného podle českého práva. Bez ohledu na to, jaké státní příslušnosti je první nabyvatel dluhopisu, bude-li dluhopis předán v listinné podobě na území České republiky nebo zapsán do evidence zaknihovaných cenných papírů vedené v České republice na účet prvního nabyvatele, jde-li o zaknihovanou podobu dluhopisu, musí takový dluhopis splňovat podmínky stanovené tímto zákonem.

V zájmu komplexnosti v zákoně používaných pojmů je v odstavci 5 definován kupón.

K § 3

V odst. 1 se zachovává podmínka, že emitentem dluhopisů může být pouze právnická osoba. Předkladatel zvažoval, jakými možnými kritérii by mohl v zájmu ochrany investorů okruh právnických osob, které by byly oprávněny k vydávání dluhopisů, omezit, aby tak tyto osoby skýtaly záruku, že jsou, resp. budou, schopny dostát svým závazkům z jimi vydaných dluhopisů. Jako kritéria určité bezpečnosti investice zvolil podmínku, aby emitent existoval minimálně 2 roky a měl dvě poslední účetní závěrky schváleny auditorem, i když mu tuto povinnost jiný právní předpis neukládá.

Vzhledem k očekávanému vstupu České republiky do Evropské unie se umožňuje, aby dluhopis mohla vydat i fyzická osoba, která je bankou. Možnost vydávat dluhopisy je nedílnou součástí souboru služeb, jejichž výkon musí být umožněn na základě jednotné evropské bankovní licence. Po vstupu do Evropské unie u nás budou působit na základě této licence i banky ze zemí Evropské unie, které ne vždy musí mít statut právnické osoby. Z tohoto důvodu je nutno umožnit vydávání dluhopisů i fyzickým osobám, jinak by docházelo k diskriminaci těchto zahraničních bank.

Dluhopis může emitent vydat pouze tehdy, pokud Komise schválila emisní podmínky dluhopisu.

V odstavci 3 se upravuje výjimka z ustanovení § 1, podle kterého se zákon o dluhopisech vztahuje na dluhopisy vydané v České republice. Na rozdíl od stávající právní úpravy nemá emitent informační povinnost vůči České národní bance, kterou o vydání dluhopisů v zahraničí informuje Komise. Česká národní banka tímto způsobem získává předběžnou informaci o předpokládaném objemu emise. Vzhledem k tomu, že zákon v § 11 odst. 1 připouští možnost vydat emisi dluhopisů v menším či větším objemu než emitent původně předpokládal, je zároveň ošetřeno v připravované novele vyhlášky ČNB č. 34/2003 Sb., kterou se stanoví rozsah, období a způsob plnění oznamovací povinnosti podle devizového zákona, aby Česká národní banka byla následně informována také o skutečně vydaném objemu emise dluhopisů.

Zároveň se oproti stávající úpravě v odst. 4 doplňuje informační povinnost emitenta se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí, který vydává dluhopisy v České republice. Z hlediska platební bilance jsou dluhopisy emitované cizozemcem v České republice považovány za zahraniční cenné papíry a jejich nákup tuzemci znamená odliv zdrojů do zahraničí. ČNB potřebuje znát tyto údaje pro sestavení platební bilance (finanční účet – portfoliové investice) a investiční pozice státu.

K § 4

V zákoně se vymezují práva spojená s listinným dluhopisem ve vztahu k seznamu vlastníků dluhopisu znějícího na jméno, jakož i k evidenci zaknihovaných dluhopisů, povinnosti osoby vedoucí tento seznam nebo evidenci a účinky zápisu v nich. Pokud jde o zaknihované dluhopisy, návrh neuvažuje s analogickou úpravou, kterou u zaknihovaných akcií umožňuje § 156 odst. 2 obchodního zákoníku a nezavádí možnost vedení seznamu vlastníků dluhopisů emitentem. Je tomu tak proto, že i v případě zaknihovaných akcií na jméno je k prokázání vlastnického práva určující zápis v evidenci osoby která tuto evidenci vede, před zápisem v seznamu akcionářů vedeného emitentem (§ 58 odst. 7 zákona o cenných papírech). Předkladatel tímto dává přednost jednoznačné úpravě.

K § 5

V odstavci 1 zákon převzal shodně úpravu způsobu převodu listinného dluhopisu na jméno, který byl do stávajícího znění zákona o dluhopisech (§ 4 odst. 1) doplněn s účinností od 12. 7. 2002 zákonem č. 308/2002 Sb. Zůstává tak zachováno pojmové i věcné propojení se zákonem o cenných papírech (§ 3 odst. 1) a obchodním zákoníkem (§ 156 odst. 6). Disproporce použitá v označení formy cenného papíru v těchto zákonech (na doručitele nebo na majitele, na řad nebo na jméno) nebyla žádnou novelou odstraněna a nepokouší se o to ani tento zákon, který – stejně jako zákon o podnikání na kapitálovém trhu – navíc označuje osobu, již cenný papír/dluhopis patří, za „vlastníka“ a nikoliv již za „majitele“. Zákon č. 152/1996 Sb, kterým bylo do zákona o cenných papírech zakotveno ustanovení odstavce 2 v § 3 vyřešil pojmové propojení zákona o cenných papírech na obchodní zákoník tak, že prohlásil pojem „na majitele“ za synonymum pojmu „na doručitele“. Tentýž zákon se pak rovněž vyrovnal s pojmovou nepřesností obsaženou v obchodním zákoníku, který mluví o akciích „na jméno“, když prohlásil, že pokud právní předpis označuje cenný papír jako cenný papír na jméno a současně umožňuje jeho převod rubopisem, vztahují se na tento cenný papír ustanovení zákona o cenných papírech upravující cenné papíry na řad. Doprovodný zákon k zákonu o dluhopisech, nazvaný jako zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o podnikání na kapitálovém trhu, zákona o kolektivním investování a zákona o dluhopisech, nejde v tomto směru nad rámec úpravy přijaté v zákoně o cenných papírech zákonem č. 152/1996 Sb.

K § 6

Náležitosti listinného dluhopisu jsou upraveny tak, aby dluhopisy byly spolehlivě identifikovatelné a zároveň v potřebném rozsahu informovaly jejich vlastníka. U zaknihovaného dluhopisu se uvádějí výjimky náležitostí, které tento dluhopis pro svoji podobu nemůže obsahovat.

K § 7

Emisní podmínky definují především práva a povinnosti emitenta a vlastníka dluhopisu a mají proto jako smluvní dokument podstatný význam pro obě strany. Jsou také základním zdrojem informací pro potenciálního investora. Proti dosavadní úpravě jsou emisní podmínky v návrhu zpřesněny a rozšířeny vymezením dalších práv a povinností emitenta. Uvede-li např. emitent v emisních podmínkách své právo zvýšit objem emise, musí zároveň uvést i možný rozsah tohoto zvýšení, pro informaci investorům musí emitent také uvést nově, kdy byl proveden rating, byl-li proveden. Posouzení, zda je rating natolik aktuální, aby mohl být použit k vyhodnocení investičního záměru, se ponechává na investorovi. Zpřesněno je rovněž ustanovení o oprávnění emitenta splatit dluhopis přede dnem jeho splatnosti, stejně tak jako oprávnění vlastníka dluhopisu o to požádat. Nově se stanovuje jako povinný údaj emisních podmínek uvedení rozhodčí doložky, mají-li být spory o právech a povinnostech spojených s dluhopisem řešeny před rozhodci. Vychází se přitom z ustanovení zákona o rozhodčím řízení, podle kterého je rozhodčí doložka (tvoří-li součást podmínek, jimiž se řídí smlouva hlavní, k níž se rozhodčí doložka vztahuje) platně ujednána i tehdy, jestliže písemný návrh hlavní smlouvy s rozhodčí doložkou byl druhou stranou přijat způsobem, z něhož je patrný její souhlas s obsahem rozhodčí smlouvy. Práva a povinnosti plynoucí z vyměnitelného, prioritního a podřízeného dluhopisu musí být detailně uvedeny přímo v emisních podmínkách. Má-li emitent v úmyslu vydávat dluhopisy jedné emise postupně, je rovněž nutné, aby tuto skutečnost uvedl v emisních podmínkách. V případě dluhopisu, jehož splacení nebo vyplacení výnosu z něho je zajištěno zástavou, se doplňuje požadavek na uvedení

způsobu, jakým bude zástavní právo uplatněno. V emisních podmínkách musí být nově uvedeny informace týkající se schůze vlastníků dluhopisů a informace o stanovení rozhodného dne pro právo na výnos dluhopisu v případě zaknihovaného dluhopisu, pokud je tento den stanoven odlišně ode dne splatnosti výnosu. V odst. 2 písm. p) je u podřízeného dluhopisu v bodě 4 výslovně uvedeno, že na místo prohlášení konkurzu na majetek emitenta, může jít u emitenta, který je zahraniční osobou, o jiné obdobné opatření. Terminologie zahraničního úpadkového práva se totiž nemusí shodovat s terminologií použitou v českém právu.

V ostatním zůstávají náležitosti emisních podmínek srovnatelné se současnou právní úpravou, pouze dochází k jejich určitému zpřesnění a k logičtějším seřazením.

V odst. 3 je obsažen režim, kterým se řídí právní vztahy mezi emitentem a vlastníkem dluhopisu, jestliže je výslovně neřeší tento zákon.

K § 8

Rozšiřuje se požadavek zákona na přílohy k žádosti o schválení emisních podmínek

- v případě komunálních dluhopisů (viz dále důvodová zpráva k § 27) je to předložení souhlasu Ministerstva financí k vydání komunálních dluhopisů, který se zároveň stanoví jako podmínka pro schválení emisních podmínek Komisí pro cenné papíry
- v případě hypotečních zástavních listů emitenta, který dosud HZL nevydal jsou to pravidla pro stanovení zástavní hodnoty zastavovaných nemovitostí
- v případě hypotečních zástavních listů je to předpoklad stavu krytí HZL

Při schvalování emisních podmínek je Komise povinna zkoumat nejen zda žádost o schválení emisních podmínek obsahuje zákonem předepsané přílohy, ale nově i skutečnost, zda cenný papír, který má být vydán, je dluhopisem podle tohoto zákona, aby tak byla vyloučena např. možnost, že kreditní riziko bude přenášeno na někoho jiného než na emitenta.

Ustanovení odst. 5 řeší skutečnost, že v době schvalování emisních podmínek emitent nemusí ještě znát některé údaje, které jsou jejich povinnou náležitostí. Proto se emitentovi dává možnost tyto údaje dodatečně doplnit.

K § 9

Ustanovení odst. 1 a 2 upravují zvláštní lhůty Komise při rozhodování o žádosti o schválení emisních podmínek a podrobně řeší postup Komise a prezidia Komise v řízení týkajícím se uvedené žádosti.

Dále ustanovení tohoto paragrafu upravuje uveřejňování informace o schválení emisních podmínek a zánik právních účinků rozhodnutí o schválení emisních podmínek, pokud emitent v zákonem stanovené lhůtě nezačíná upisování dluhopisů.

K § 10

V zájmu přehlednosti zákona je ustanovení vyčleněno do samostatného paragrafu. V následujících částech zákona, které upravují povinnost emitenta uveřejnit některé údaje, byl zvolen odkaz na tento paragraf. Povinné uveřejňování emisních podmínek v denním tisku anebo na internetové stránce emitenta se netýká dluhopisů, které nejsou veřejně nabízeny. Tím však není vyloučeno, aby tak emitent takových dluhopisů učinil. Uvedená úprava se rovněž nevztahuje na státní dluhopisy, ani na dluhopisy vydávané Českou národní bankou, které mají speciální úpravu uveřejňování (§ 26).

K § 11

Je zrušena dosavadní obecná podmínka minimálního objemu emise dluhopisu v částce, která odpovídá 200 000 EUR. Tato podmínka je nadále zachována ve smyslu ustanovení čl. 56 směrnice 2001/34/ES pouze pro dluhopisy, které mají být přijaty k obchodování na regulovaném trhu a je obecně upravena zákonem č. .../2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu. Zůstává zachována stávající možnost emitenta podle zájmu investorů vydat emisi dluhopisu v menším či větším objemu než předpokládal, jakož i povinnost emitenta oznámit tuto skutečnost Komisi. Jde-li o zaknihované cenné papíry, je emitent povinen informovat rovněž osobu oprávněnou k vedení evidence. Návrh zákona neumožňuje vydat ve větším objemu emisi komunálních dluhopisů (§ 27 odst. 5). Nepodaří-li se samosprávnému územnímu celku umístit celou emisi dluhopisů, zakotvuje se oznamovací povinnost i vůči ministerstvu.

Ustanovení umožňující emitentovi vydat emisi dluhopisu ve větším objemu, uvedl-li tuto skutečnost v emisních podmínkách, je koncipováno odlišně od stávající úpravy. Ta hovoří o větším objemu emise, než emitent předpokládal, že se mu podaří umístit do konce emisní lhůty. Nová úprava, která je rozdělena do dvou písmen, dává emitentovi možnost vydat emisi dluhopisů jednak nad předpokládaný objem a jednak do předpokládaného objemu, v obou případech pak i po uplynutí emisní lhůty. V návaznosti na tuto úpravu je pak emitentovi ukládána povinnost stanovit dodatečnou emisní lhůtu, která musí skončit nejpozději v den rozhodný pro splacení dluhopisu, a uveřejnit ji.

K § 12

Zákon v samostatném paragrafu výslovně řeší postup při změně emisních podmínek, která by však měla být jen zcela výjimečným jevem. Proto tuto změnu váže na splnění tří podmínek - změnila se podstatně situace, za kterých byly stanoveny, schůze vlastníků dluhopisu se změnou souhlasí a změnu schválila i Komise pro cenné papíry. Schvalování změny emisních podmínek Komisí je řešeno obdobným způsobem, jako v případě rozhodování o žádosti o schválení emisních podmínek (§ 8).

Ke zjednodušení procesu změny emisních podmínek v případech, kdy se jedná o nepodstatné změny, by mělo přispět ustanovení odstavce 6, který taxativně vyjmenovává, kdy zákon nevyžaduje souhlas schůze vlastníků ani schválení Komisí. Změna např. způsobu nebo místa výplaty však nesmí vlastníkům dluhopisů způsobit újmu. Principem ochrany vlastníka dluhopisu je motivováno rovněž ustanovení odstavce 7, které zakotvuje povinnost emitenta uveřejnit změny emisních podmínek, k nimž nepotřebuje souhlas schůze vlastníků. V odst. 8 se zakotvuje povinnost emitenta komunálních dluhopisů informovat o změně emisních podmínek ministerstvo.

K § 13

Dluhopisový program by měl umožnit operativnější vydávání jednotlivých emisí. Postup při jeho schvalování je analogický jako při schvalování emisních podmínek a je řešen odkazem na příslušné paragrafy (§ 8 a 9).

K § 14

Povinnost schvalování doplňku emisních podmínek Komisí se rozšiřuje i na případné změny tohoto doplňku, jinak zůstává zachována dosavadní právní úprava. Schvalování doplňku

dluhopisového programu a jeho změny je upraveno shodně jako schvalování emisních podmínek (§ 9). Zákon nepřipouští změnu dluhopisového programu, tj. celkového původního emisního záměru emitenta dluhopisů.

K § 15

Vydání dluhopisu si obstarává emitent sám nebo může vydáním pověřit jinou osobu, která však musí mít k této podnikatelské činnosti od Komise povolení k poskytování této jedné z hlavních investičních služeb. Je-li to uvedeno v emisních podmínkách, může být emise dluhopisů vydávána po tranších. Do návrhu zákona nebyla převzata dosavadní ustanovení o uzavírání smluv v případě, kdy emitent k této činnosti pověří více osob, z důvodů jejich nadbytečnosti.

Zákon nově řeší situaci, kdy k vydání dluhopisu z jakéhokoliv důvodu nedojde, a ukládá emitentovi povinnost se ve stanovené lhůtě vyrovnat s upisovateli dluhopisů. Nestanovují se podmínky, za kterých může dojít k nevydání dluhopisů. Emitent se může svobodně rozhodnout, že upustí od svého záměru obstarat si zdroje na finančním trhu vydáním dluhopisů, protože se mu je podaří získat jinak, může se změnit situace a o dluhopisy není zájem apod. Zákon však pamatuje na to, aby se emitent vyrovnal s těmi investory, kteří již nějaké dluhopisy upsali, a přitom k jejich vydání nedojde.

K § 16

Ustanovení upravuje demonstrativní výčet možností způsobů stanovení výnosu dluhopisu. Zachovává se v podstatě stávající úprava, jedinou změnou je vypuštění možnosti stanovit výnos dluhopisu podílem na zisku. Jde o pozůstatek zaměstnaneckých dluhopisů, který měl vytvořit zájem zaměstnanců, popř. i jiných osob na zisku, ale prakticky brzdí využití dluhopisu – podíl lze určit až podle účetní závěrky.

K § 17

Ustanovení přejímá úpravu práva na výnos dluhopisu v zaknihované podobě zakotvenou ve stávajícím zákoně o cenných papírech (§ 87a odst. 2 písm. b) a odst. 3). Emitent u dluhopisů vydaných v zaknihované podobě může svým rozhodnutím vyloučit zásadu, že právo na výnos dluhopisu má ten, kdo je vlastníkem dluhopisu ke dni splatnosti a určit den jiný. Toto rozhodnutí musí být však uvedeno v emisních podmínkách.

K § 18

Zachovává se dosavadní úprava s určitými formulačními změnami. Pokud to emisní podmínky výslovně nevyloučí, je možno právo na výnos dluhopisu od dluhopisu oddělit a spojit s kupónem jako samostatným cenným papírem. Kupónový arch musí být vydán současně s vydáním dluhopisu a na každý výnos musí být samostatný kupón. Náležitostí kupónu je vyznačení práva, které je s ním spojeno a rozhodný den pro jeho uplatnění. Byl-li dluhopisu přidělen ISIN, je přidělen i kupónu. Nemá-li zaknihovaný dluhopis ISIN, zajišťuje přidělení jiného údaje identifikujícího dluhopis osoba vedoucí evidenci zaknihovaných cenných papírů. Požádá-li o to vlastník dluhopisu s kupóny, je osoba vedoucí tuto evidenci povinna, za podmínky v zákoně stanovené, provést rozdělení tohoto dluhopisu na oddělenou jistinu a kupóny nebo naopak již rozdělené opět spojit.

K § 19

Splatnost dluhopisu může být určena jednorázově k určitému datu, tato skutečnost je pak jednou z náležitostí dluhopisu ať již je vydán v listinné nebo zaknihované podobě. Stanoví-li tak emisní podmínky, je splácen ve splátkách. Zákon ponechává na rozhodnutí emitenta, zda zvolí splátky rovnoměrné či diferencované.

Zakotvuje se výslovně, v jakém případě a za jakých podmínek, je emitent oprávněn splatit dluhopisy přede dnem jejich splatnosti. Analogicky je upravena možnost vlastníka dluhopisu žádat splacení dluhopisu před stanovenou dobou splatnosti.

Zákon shodně s platnou úpravou řeší situaci, dojde-li u dluhopisu k předčasnému splacení. V takovém případě musí být spolu s dluhopisem vráceny i všechny kupóny, které nejsou ještě splatné. Není-li tato podmínka splněna, odečte se hodnota nevrácených kupónů od nároku vlastníka dluhopisu na výplatu. Emisní podmínky musí pro tyto případy obsahovat způsob výpočtu hodnoty nesplacených nevrácených kupónů (§ 7 odst. 2 písm. j)). Právo na výnos spojené s kupónem, který nebyl při předčasném splacení dluhopisu vrácen emitentovi, zůstává zachováno. Rovněž zůstává zachována úprava v případě splacení dluhopisu a vyplacení výnosu z něho, které může emitent zajistit sám nebo prostřednictvím finanční instituce.

K § 20

Ustanovení řeší situaci nabytí vlastních dluhopisů jejich emitentem před dobou splatnosti dluhopisu. Dluhopisy nabyté emitentem ze zákona nezanikají, emitent však může také rozhodnout o jejich zrušení a tak snížit své zadlužení.

Jestliže je s těmito dluhopisy spojeno výměnné (§ 161 odst. 4 ObchZ) nebo prioritní právo (§ 161 odst. 1 ObchZ), právo na splacení jistiny nebo na výnos, emitent není oprávněn tato práva uplatnit. Vlastní dluhopisy ve vlastnictví emitenta se ani nezapočítávají do kvóra stanoveného zákonem pro účast na schůzi vlastníků dluhopisů a jeho hlasy se rovněž nezapočítávají při hlasování na této schůzi (§ 23 odst. 2).

K § 21

Zákon upravuje taxativně, kdy je emitent povinen schůzi vlastníků svolat. Jde vždy o případy, které mohou zásadně ovlivnit investiční rozhodování vlastníka dluhopisu, neboť svým významem ovlivňují schopnost emitenta dostát svým závazkům spojeným s dluhopisem. Pro tyto případy se v zájmu zpřehlednění textu souvisejících ustanovení zavádí společná legislativní zkratka („změny zásadní povahy“). Připomíná se, že v § 12 odst. 6 zákona je pamatováno na případy, kdy emitent není povinen schůzi vlastníků svolat.

Schůze vlastníků dluhopisů může být svolána též na podnět vlastníka dluhopisu. Ať již je schůze vlastníků svolávána emitentem či vlastníkem dluhopisu, zakotvuje se povinnost emitenta se schůze zúčastnit a poskytnout příslušné informace.

Upravuje se povinnost emitenta, v případě, že vydal v rámci dluhopisového programu více než jednu emisi dluhopisů, svolat společnou schůzi vlastníků všech dosud vydaných a nesplacených dluhopisů. Vzhledem k tomu, že zákon nepřipouští změnu dluhopisového programu, tj. celkového původního emisního záměru emitenta dluhopisů, může tento případ nastat jen tehdy, týká-li se změna zásadní povahy více emisí anebo rozhodne-li se emitent svolat schůzi vlastníků i v tom případě, kdy mu to zákon neukládá.

Aby byly splněny procesní podmínky usnášeníschopnosti a průběhu schůze vlastníků, zákon stanoví povinnost osob, u nichž jsou dluhopisy evidovány, vydat emitentovi, pro účely svolání a konání schůze vlastníků seznam vlastníků dotčených dluhopisů. Ustanovení § 22

odst. 4, které upravuje povinnost emitenta poskytnout vlastníkovu dluhopisu, který svolává schůzi, potřebnou součinnost, umožňuje vlastníkovu dluhopisu získat jak seznam vlastníků dluhopisů vedený v evidenci zaknihovaných cenných papírů, tak seznam vlastníků listinných dluhopisů znějících na jméno, který vede emitent. Rozhodný den pro účast na schůzi vlastníků zaknihovaných dluhopisů je stanoven shodně jako je tomu u zaknihovaných akcií v případě valné hromady (§ 184 odst. 2 ObchZ).

K § 22

V zákoně se výslovně uvádí, že náklady spojené se svoláním schůze vlastníků nese ten, kdo schůzi svolal, zároveň je ale řešena situace, kdy emitent svoji povinnost svolat schůzi nesplní, a musí ji svolat vlastník dluhopisu. V převážné většině případů je svolavatelem schůze vlastníků emitent, který ji zajišťuje po organizačně technické stránce. Jedná se především o uveřejnění oznámení o konání schůze vlastníků, obstarání seznamu vlastníků dluhopisu, ověření usnášeníschopnosti schůze vlastníků, vedení schůze, zajištění průběhu a výsledků hlasování o rozhodnutích schůze vlastníků, a v případech zákonem stanovených i zajištění účasti notáře.

Kromě povinnosti emitenta schůze vlastníků se zúčastnit a poskytnout informace (§ 21 odst. 3), řeší zákon v odst. 4 i součinnost emitenta při zajištění organizačně technické stránky schůze vlastníků, svolává-li schůzi vlastník dluhopisů. Tato součinnost se vztahuje i na poskytnutí seznamu vlastníků dluhopisů. U schůze vlastníků nebyly záměrně zvoleny procesní postupy odkazem na § 184 a 185 obchodního zákoníku. Analogie s valnou hromadou akcionářů není na místě, neboť četnost konání schůzí vlastníků dluhopisů je výrazně nižší.

K § 23

Ustanovení především zpřesňuje kvórum pro usnášeníschopnost schůze vlastníků, kde se stanoví limit pro účast více než 30 % celkové jmenovité hodnoty nesplacené části emise dluhopisu. Doplnění slov „nesplacené části emise“ odstraňuje právní nedostatek stávající úpravy. Pokud by totiž emitent např. splatil již 71 % emise, pak by se zbytek vlastníků nikdy nemohl ničeho domáhat prostřednictvím schůze vlastníků. Výslovně se uvádí rozhodný den pro účast vlastníků dluhopisů na schůzi vlastníků, a to jak zaknihovaných, tak listinných.

Zpřesnění kvóra v odst. 1 se promítá rovněž do úpravy rozhodování schůze vlastníků a společné schůze vlastníků v odst. 3. Podle zákona rozhoduje schůze vlastníků i společná schůze vlastníků prostou většinou hlasů přítomných vlastníků dluhopisů, přičemž ke změně emisních podmínek a ke změně doplňku dluhopisového programu (§ 21 odst. 1 písm. a)) je zákonem vyžadována kvalifikovaná většina. Do celkové jmenovité hodnoty nesplacené části emise se pro účely usnášeníschopnosti schůze vlastníků a pro její hlasování nezapočítávají vlastní dluhopisy ve vlastnictví emitenta k rozhodnému dni.

Jestliže byla schůzi vlastníků odsouhlasena některá změna zásadní povahy nebo návrh na změnu doplňku dluhopisového programu, avšak některý z oprávněných vlastníků dluhopisu hlasoval na schůzi proti, anebo se schůze nezúčastnil, může emitenta požádat o vyplacení jmenovité hodnoty dluhopisu, resp. dosud nesplacené části v případě postupného splácení, včetně poměrného výnosu. Výplatu provede emitent stejným způsobem a na stejném místě, jak je uvedeno pro splacení dluhopisu v emisních podmínkách.

V případě, že schůze vlastníků neodsouhlasí změnu emisních podmínek nebo změnu doplňku dluhopisového programu (§ 21 odst. 1 písm. a)), nesmí emitent tuto změnu provést. V případě, že schůze vlastníků neodsouhlasí některý z dalších návrhů na změnu zásadní povahy (§ 21 odst. 1 písm. b) až g)), může současně rozhodnout, že bude-li emitent

postupovat v rozporu s jejím usnesením, musí splatit vlastníkům dluhopisů, kteří o to požádají, jmenovitou hodnotu dluhopisů, včetně poměrného výnosu. Ponechává se na vůli emitenta zda bude respektovat rozhodnutí schůze vlastníků, např. v případě svého záměru na přeměnu nebo fúzi společnosti, či zda dá přednost předčasnému splacení dluhopisů.

Ať již schůzi vlastníků svolal emitent nebo vlastník dluhopisu, je povinen do 1 měsíce od jejího konání vypracovat zápis. Pokud byly na programu projednávány některé návrhy změn zásadní povah, musí svolavatel schůze zajistit přítomnost notáře, aby o účasti a hlasování byl pořízen notářský zápis. Podobně jako je tomu u zápisu z valné hromady akcionářů, přítomnost notáře nezabavuje svolavatele schůze vlastníků vypracovat o jejím konání ve stanoveném termínu zápis.

Povinnost uveřejňování zákonem uváděných informací ukládá zákon emitentovi, neboť rozhodnutí schůze vlastníků bude realizovat a odpovědnost za splnění povinností vyplývajících z rozhodnutí schůze ponese on.

K § 24

Institut společného zástupce byl, stejně tak jako úprava schůze vlastníků, do zákona o dluhopisech zakotven zákonem č. 368/2000 Sb. s účinností od 1.1.2001 dvěma odstavci. Navrhovaná úprava na toto ustanovení navazuje a rozpracovává jej. Rozhodnou-li se vlastníci dluhopisů zvolit si na schůzi vlastníků společného zástupce, jedná společný zástupce v zákonem stanovených případech jejich jménem v rozsahu oprávnění, o kterém schůze vlastníků rozhodla. Přitom, v rozsahu oprávnění, v jakém jej vlastníci dluhopisů zmocnili, s výjimkou hlasovacího práva, nemohou vlastníci dluhopisů uplatňovat svá práva samostatně.

Rozhodne-li se schůze vlastníků společného zástupce z této funkce odvolat, o této otázce společný zástupce není oprávněn svými podíly hlasovat a rovněž ani jeho hlasovací práva se nezapočítávají do celkového počtu hlasů nutných k usnášeníschopnosti schůze (§ 23 odst. 1).

ČÁST DRUHÁ – Zvláštní druhy dluhopisů

K § 25

V souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech zůstává zachována úprava, že emise státních dluhopisů je vázána na zvláštní zákon. Výnos jejich emise a výdaje spojené s jejich úročením a splácením je součástí státního rozpočtu. Státní dluhopisy využívají volné peněžní prostředky institucionálních investorů, ale i obyvatelstva, v rozsahu slučitelném s celkovou koncepcí finanční politiky. Jsou významným nástrojem ke krytí rozdílů mezi státními příjmy a výdaji, jakož i k regulaci finančního trhu.

Zvláštní zákon stanoví účel vydání státních dluhopisů, maximální rozsah a maximální dobu splatnosti. Státní pokladniční poukázky (odst. 6) jsou vydávány například na základě každoročně Parlamentem schvalovaného zákona o státním rozpočtu, jejich prodej zajišťuje Česká národní banka. Zvláštním zákonem se stanovuje i dluhopisový program vydání státních dluhopisů. V případě zájmu investorů je možné vydat emisi dluhopisů ve větším objemu než byla předpokládána celková jmenovitá hodnota jednotlivé emise dluhopisů v rámci dluhopisového programu, avšak součet všech vydaných emisí nesmí překročit maximální objem emise dluhopisů stanovený v dluhopisovém programu.

Rovněž ke státním dluhopisům jsou vydávány emisní podmínky, s určitými výjimkami, v rozsahu údajů platném pro ostatní dluhopisy. Zachovává se stávající ustanovení, že v rámci

státního dluhopisového programu je možné vydávat dluhopisy s různými emisními podmínkami. Emisní podmínky státních dluhopisů, jakož ani dluhopisů vydávaných ČNB, Komise neschvaluje.

K § 26

Ustanovení tohoto paragrafu upravují úlohu Ministerstva financí při vydávání státních dluhopisů. Nejde-li o emisní podmínky státního dluhopisu vydávaného v zahraničí, vyhláší ministerstvo emisní podmínky státních dluhopisů ve Sbírce zákonů. Výslovně se nově v zákoně uvádí způsob uveřejňování emisních podmínek dluhopisů vydávaných Českou národní bankou.

Nově se v odst. 3 upravuje postup při změně emisních podmínek. Dosavadní právní úprava řešila pouze postup vydání státních dluhopisů ministerstvem s tím, že ministerstvo určuje jejich emisní podmínky a vyhlásí je. Vzhledem k tomu, že zákon nevyžaduje pro změnu emisních podmínek státních dluhopisů souhlas schůze vlastníků, zakotvuje se na ochranu vlastníků těchto dluhopisů povinnost ministerstva uveřejnit záměr emisní podmínky změnit. V případě vyjádření nesouhlasu nadpoloviční většiny vlastníků příslušné emise státních dluhopisů s navrhovanou změnou v zákonem stanovené 15denní lhůtě, nesmí ministerstvo změnu emisních podmínek provést. Protože zákon umožňuje vlastníků, vyjádřit nesouhlas i elektronickou formou, může si ministerstvo pro kontrolní účely - v případě pochybností o oprávnění vlastníků vyjádřit se k navrhovaným změnám - vyžádat výpis z evidence vlastníků dluhopisů. Obdobný postup při změně emisních podmínek umožňuje zákon České národní bance. Zákon záměrně neukládá vyžádání výpisu z evidence vlastníků ministerstvu, ani České národní bance.

Vlastní prodej emisí státních dluhopisů v tuzemsku zajišťuje Česká národní banka, v zahraničí tuto úlohu plní obchodník s cennými papíry, který má k této činnosti oprávnění podle práva státu, ve kterém jsou státní dluhopisy nabízeny, a se kterým uzavře ministerstvo smlouvu o obstarání vydání státních dluhopisů.

Do tohoto zákona se již nepřejímá stávající oprávnění ministerstva v rámci výkonu řízení dluhové služby, neboť se navrhuje doplnit tuto úpravu do zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) novelizací § 35. Návrh je motivován snahou sjednotit úpravu do jednoho zákona, kam věcně patří.

K § 27

Zpřesňuje se definice komunálního dluhopisu a jeho emitenta. V současné právní úpravě náležitostí dluhopisu (§ 3 odst. 1 písm. b)) se uvádí, že dluhopis vydávaný v listinné podobě musí obsahovat název dluhopisu, ve kterém musí být obsaženo slovo „dluhopis“ nebo u zvláštního druhu dluhopisu označení tohoto druhu, mimo jiné také podle § 20 („komunální dluhopis“). Spojka „nebo“ v tomto případě znamená alternativní možnost. Ustanovení tak dává možnost emitentovi se rozhodnout, zda vydá „dluhopis“ nebo „komunální dluhopis“, za který bude emitent ze zákona odpovídat svým majetkem. V navrhovaném zákoně je proto z důvodů jednoznačnosti v § 7 odst. 1 písm. b) spojka „nebo“ nahrazena spojkou „a“. Nově se navrhuje jako emitent komunálních dluhopisů územní samosprávný celek, kterými jsou podle Čl. 99 Ústavy ČR obce a kraje. V zájmu jednotnosti používané terminologie a vazby na zákon o dluhopisech se zároveň navrhuje v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), zákoně č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) a zákoně č. 131/2000 Sb., o hlavním městě

Praze v příslušných ustanoveních (§ 85 písm. l), § 36 odst. 1 písm. k), § 59 odst. 3 písm. a)) slova „obligace“ nahradit slovy „dluhopisy“.

Zákon již neumožňuje, aby emitentem komunálních dluhopisů byla banka, která z výtěžku prodeje těchto dluhopisů poskytne úvěr té obci, která o vydání požádala a zároveň ručí svým majetkem. Nepodařilo se zjistit, že by tento způsob vydání komunálních dluhopisů kdy vstoupil v život. Je pravděpodobné, že pro banku je tento způsob příliš administrativně náročný, aby se jí to v malých objemech vyplatilo. U velkých objemů je již pro obce výhodnější vydat komunální dluhopis vlastním nákladem nebo si k tomu najmout banku či specializovanou firmu. Pro upuštění od tohoto způsobu vydávání hovoří též ze zákona vyplývající povinnost emitenta uspokojit práva vlastníků dluhopisu s dluhopisem spojená. To znamená, že bance v takovém případě vzniká závazek, za který však ručila obec. V případě konkurzu banky, která by byla emitentem dluhopisů, stávající právní úprava dostatečně neřešila ochranu obce před vlastníky komunálních dluhopisů v situaci, kdy by obec řádně splácela úvěr, avšak dluhopisy by ještě nebyly splaceny.

Územní samosprávný celek před tím, než se obrátí na Komisi se žádostí o schválení emisních podmínek, musí požádat Ministerstvo financí o souhlas s vydáním komunálních dluhopisů. Souhlas ministerstva je povinnou přílohou k žádosti o schválení emisních podmínek komunálních dluhopisů (§ 8 odst. 2 písm. d)).

Obecně lze k zadluženosti územních samosprávných celků v České republice konstatovat, že v současné době platí jen velmi omezené limity pro jejich zadlužování. Prvním větším pokusem pro regulaci zadluženosti obcí bylo přijetí zákona č. 450/2001 Sb., kterým byly novelizovány zákony o obcích, o krajích, o hl. m. Praze a další zákony. Tento zákon nabyl účinnosti dnem 31. prosince 2001 a stanovil některá omezovací opatření pro přijímání úvěrů obcemi. Např. uzavření smlouvy o přijetí úvěru nebo půjčky ze zahraničí a emise komunálních obligací měla schvalovat vláda, obec nesměla přijmout úvěr, pokud její dluhová služba přesahovala 15 % vlastního rozpočtu minulého roku apod.

Novelou zákona o obcích (zákon č. 313/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích) však došlo ke zrušení prakticky všech ustanovení, která přinesl zákon č. 450/2001 Sb. Zbylo jen ustanovení § 38 odst. 5 zákona o obcích, ve kterém se stanovuje, že „Stát neručí za hospodaření a závazky obce, pokud tento závazek nepřevzme stát smluvně.“

Uvedený stav v regulaci zadluženosti obcí vyplývá z ústavního postavení obce. Ústavou je zaručeno, že obec je samostatně spravována zastupitelstvem. Jako územní samosprávný celek je každá obec „veřejnoprávní korporací“, která může mít vlastní majetek a hospodařit podle vlastního rozpočtu. Stát může do činnosti územních samosprávných celků zasahovat jen vyžaduje-li to ochrana zákona a jen způsobem stanoveným zákonem. Obec jako plnoprávná právnická osoba může tedy vstupovat do všech právně přípustných smluvních vztahů. Sama o nich rozhoduje a také sama za jejich důsledky nese veškerou odpovědnost.

Kontrolu svého hospodaření musí provádět obec sama svými vlastními orgány. Státní orgány (např. Ministerstvo financí, územní finanční orgány) mohou provádět u obce pouze kontrolu nakládání s finančními prostředky, které obec obdrží od státního rozpočtu, případně dodržování daňových zákonů. Celkové přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok provádí na žádost obce podle současné platné právní úpravy buď okresní úřad nebo auditor. Od 1.1.2003 toto přezkoumání hospodaření provádí na žádost obce, která má méně než 5 tisíc obyvatel, kraj v přenesené působnosti nebo auditor; u obcí nad 5 tisíc obyvatel auditor. V případě hlavního města Prahy provádí přezkoumání hospodaření za uplynulý kalendářní rok auditor nebo ministerstvo.

Problémy s nadměrnou zadlužeností má několik obcí. Vláda České republiky se proto ve svém Programovém prohlášení zavázala přijmout taková legislativní opatření, která vytvoří podmínky pro regulaci zadlužování obcí a krajů při respektování jejich rozpočtové autonomie. Jedním z nich má být i tento zákon o dluhopisech. Ustanovení tohoto paragrafu se vztahuje, jak již bylo uvedeno, i na kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky. Z tohoto důvodu se pro úplnost uvádí, že přezkoumání hospodaření kraje za uplynulý kalendářní rok v současné době provádí, na žádost kraje, Ministerstvo financí nebo auditor; od 1.1.2003 auditor.

V odstavci 5 zákon nepřipouští oprávnění územního samosprávného celku vydat emisi ve větším objemu než je uvedeno v emisních podmínkách (§ 11 odst. 1 písm. b) komunálního dluhopisu.

K § 28 odst. 1

Od zakotvení institutu hypotečního zástavního listu v našem právním řádu zákonem o dluhopisech v roce 1990 stoupá obliba tohoto investičního nástroje u všech investorů. Nákup hypotečních zástavních listů slouží ke spolehlivému a dlouhodobému investování. Hypoteční zástavní listy používají banky na pasivní straně své bilance jako zdroj financování poskytnutých úvěrů. V roce 2002 bylo v ČR sjednáno přes 21,5 tis. smluv o hypotečním financování (bydlení se týkalo zhruba 19,6 tis. smluv) v hodnotě zhruba 30 mld korun (bydlení 22,7 mld Kč) a zároveň byly vydány hypoteční zástavní listy v objemu 9,35 mld Kč a jejich celkový objem v oběhu k 31. 12. 2002 činil 33,15 mld Kč. Vzhledem k nízkým výnosům u bankovních depozitních produktů jsou hypoteční zástavní listy jedním z nejatraktivnějších finančních nástrojů na trhu.

Tento zvláštní druh dluhopisu je považován za tzv. bezpečný cenný papír, který je srovnatelný se státním dluhopisem. K jeho bezpečnosti výrazně přispívá zákonem stanovená povinnost emitenta, aby hypoteční zástavní listy byly kryty pohledávkami z hypotečních úvěrů nebo z části těchto pohledávek, které jsou zajištěny zástavním právem k nemovitosti (řádné krytí), a které nepřesahují 70 % hodnoty zástavy. Hypoteční zástavní listy mohou být popřípadě též kryty náhradním způsobem (náhradní krytí). Oproti stávající úpravě zákon umožňuje, aby ke krytí závazků z hypotečních zástavních listů mohla být použita i pouze část pohledávky z hypotečního úvěru. Dosud emitent nemohl zařadit do řádného krytí úvěr přesahující 70 % zástavní hodnoty, nyní může zařadit do řádného krytí i jen část pohledávky z takového úvěru. Ustanovení umožňuje emitentovi zařadit do řádného krytí zákonem limitovanou část pohledávky z úvěru též v případech, kdy je již na nemovitosti zaregistrováno zástavní právo zajišťující úvěr ze stavebního spoření nebo úvěr na družstevní bytovou výstavbu.

Podle § 20 odst. 3 zákona zanikají práva a závazky spojené s vlastními dluhopisy datem jejich splatnosti. Jestliže emitent nabude jím vydané hypoteční zástavní listy před tímto datem, je oprávněn o jejich jmenovitou hodnotu a o hodnotu poměrného výnosu z nich snížit řádné krytí. Z logiky věci pak vyplývá, že jestliže se emitent rozhodne uvést tyto hypoteční zástavní listy opět do oběhu, je povinen opět krytí navýšit o jejich souhrnnou jmenovitou hodnotu a o hodnotu poměrného výnosu.

Název hypoteční zástavní list je chráněn a nesmí být použit pro dluhopisy nesplňující požadavky zákona.

K § 28 odst. 2

Stávající právní úprava ve svém § 14 odst. 3 opravňovala k vydávání hypotečních zástavních listů pouze banku sídlící na území České republiky, a to odkazem na § 1 odst. 3 písm. i)

zákona č. 21/1992 Sb., o bankách. Zákon o bankách však neupravuje vydávání jiných druhů dluhopisů než hypotečních zástavních listů, přičemž tuto činnost musí mít banka uvedenou v licenci. Současná platná právní úprava je proto jakousi anomálií. Činnost banky při vydávání dluhopisů spočívá v přijímání návratného kapitálu od veřejnosti (§ 1 odst. 1 písm. a) zákona o bankách) buď ve formě vkladů, nebo v takové formě jako je vydávání dluhopisů a jiných srovnatelných cenných papírů. Navrhovaná úprava zákona o dluhopisech, jakož i současně navrhovaná novelizace zákona o bankách tento nedostatek odstraňuje (zrušuje se ustanovení § 1 odst. 3 písm. i)). Návrh zákona zároveň v tomto odstavci striktně trvá na tom, že banka, která bude mít zájem vydávat hypoteční zástavní listy, musí mít sídlo na území České republiky. Bude-li to tudíž banka se sídlem na území státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, která bude na území České republiky vykonávat činnost na základě jednotné licence, aby vyhověla podmínce zákona, bude zde muset založit dceřinou společnost. Zahraniční banka se v případě svého bankrotu řídí svým domácím právem které by nikdy konkurznímu správci neumožnilo zvýhodnit věřitele z řad držitelů hypotečních zástavních listů vydaných podle (pro ně) cizího práva před ostatními věřiteli. Zvolené řešení vychází z úmyslu zajistit vlastníkům hypotečních zástavních listů, v případě konkurzu emitenta srovnatelné postavení jaké má dnes vlastník hypotečních zástavních listů emitovaných podle platné právní úpravy. Navrhovaná úprava přihlíží též k německé úpravě hypotečního bankovníctví, kdy vydávání hypotečních zástavních listů v Německu je vyhrazeno pouze subjektům založeným podle německého práva.

K § 28 odst. 3

Platná právní úprava definuje hypoteční úvěr jako úvěr poskytnutý na investice do nemovitosti na území České republiky, jehož splacení je zajištěno zástavním právem k nemovitosti na území České republiky. Zákon o dluhopisech je jediným právním předpisem, který definuje, co je to hypoteční úvěr. Všechny ostatní předpisy – např. Nařízení vlády č. 244/1995 Sb., kterým se stanoví podmínky státní finanční podpory hypotečního úvěrování bytové výstavby, ve znění nařízení vlády č. 226/1999 Sb., Nařízení vlády č. 80/2001 Sb., o rozsahu a podmínkách použití finančních prostředků Státního fondu rozvoje bydlení ke krytí části úroků z hypotečních úvěrů poskytnutých fyzickým osobám, Nařízení vlády č. 249/2002 Sb., o podmínkách poskytování příspěvků k hypotečnímu úvěru osobám mladším 36 let, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů atd. - přesně konkretizují účely úvěru, k němuž může být poskytnuta podpora a u pojmu hypoteční úvěr odkazují buď pouze na zákon o dluhopisech, anebo současně .na zákon o dluhopisech a zákon o bankách.

Oproti stávající definici hypotečního úvěru navrhovaný zákon v odstavci. 3 vypouští dosavadní účelovost úvěru, tj. že hypoteční úvěr je takový úvěr, který je poskytnut na „investici do nemovitosti včetně její výstavby či pořízení“. Je tomu tak proto, že na jedné straně je „nemovitost“ podstatně širší pojem než „bytová potřeba“ a je tak možné poskytnout hypoteční úvěr např. na výstavbu tovární haly, mostu, parkoviště apod., na straně druhé nelze takový (hypoteční) úvěr poskytnout - na rozdíl od právních předpisů podporujících řešení bytové potřeby - např. na splacení členského podílu v bytovém družstvu nebo na „převod/koupi“ družstevního bytu, nemůže být využit ani při privatizaci obecních bytů, v případě že nabyvatelem domu je obchodní společnost tvořená nájemníky, neboť to je posuzováno jako kapitálová investice, resp. jako převod práv a povinností. Přitom charakteristickým znakem hypotečního bankovníctví již od dob první republiky bylo, že jde o úvěr, který je zajištěn nemovitostí. Zástavní právo je zajišťovací institut, který má věřiteli poskytnout jistotu, že nebude-li dluh odpovídající jeho pohledávce či jeho příslušenství vyrovnán, bude mít možnost uspokojit se z prodeje zástavy. Účelovost hypotečního úvěru nemá oporu ani v právu EU.

V praxi rovněž působilo značné obtíže rozlišit a přesně určit, co ještě může být považováno za „investici“ do nemovitosti a které vynaložené náklady již nelze považovat za investiční. Díky dosavadní vágní dikci zákona „investice do nemovitosti“ si proto nechávají hypoteční banky zpracovávat renomovanými právníky výklady/stanoviska, zda se konkrétní účel dá za investici do nemovitosti považovat, přičemž tato stanoviska se různí a navozují tak stav právní nejistoty. Navrhovaný zákon dosavadní problémy spojené s definicí hypotečního úvěru odstraňuje, aniž tím zasahuje do systému státní podpory upravené zvláštními předpisy. Dalším argumentem navrhované úpravy je i to, že hypoteční úvěry poskytují nejen banky, které jsou emitenty hypotečních zástavních listů a které výnosy z jejich emisí používají na refinancování poskytovaných hypotečních úvěrů, ale i ostatní banky.

Definice hypotečního úvěru v navrhovaném zákoně nově umožňuje, že úvěr může být zajištěn zástavním právem k nemovitosti, která se nachází nejen na území České republiky, ale rovněž na území členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor. V praxi vyvolávalo pochybnosti, kdy vlastně lze použít pohledávku z hypotečního úvěru ke krytí hypotečních zástavních listů, resp. kdy vlastně se stává poskytnutý úvěr hypotečním. Tento nedostatek zákon odstraňuje tím, že vznik hypotečního úvěru váže na právní účinky vzniku zástavního práva k zastavované nemovitosti. Aby mohl emitent pohledávku z hypotečního úvěru použít ke krytí hypotečních zástavních listů, musí mu být známo, že právní účinky vzniku zástavního práva nastaly.

Odstavec 5 stanoví povinnost emitenta dbát neustále o dostatečné krytí závazků z hypotečních zástavních listů, které kdy vydal a které jsou v oběhu.

K § 29

Pojem cena je nahrazen pojmem zástavní hodnota, který je pro účely hypotečního bankovníctví výstižnější a je v odst. 3 definován. Nemovitost v případě hypotečního úvěru není předmětem transakce úvěrového dlužníka a věřitele, ale pouze nástrojem určeným k zajištění návratnosti bankou půjčených prostředků, k eliminaci nebo alespoň snížení jejího úvěrového rizika. Hypoteční úvěry jsou zpravidla dlouhodobé, a proto je i po jejich zajištění třeba požadovat, aby ocenění nemovitosti vyjadřovalo a zohledňovalo tuto dlouhodobost. Realizace nemovité zástavy není nikde ve světě (a v ČR obzvláště) transakcí, kterou by bylo možné ztotožnit s běžným obchodem s nemovitostmi. Naopak, cena dosahovaná v případě realizace zástavního práva nebývá cenou tržní. Z uvedených důvodů je za žádoucí do návrhu zákona definovat zástavní hodnotu zastavené nemovitosti speciálně pro účely hypotečního bankovníctví.

Stanovení zástavní hodnoty nemovitosti má v hypotečním bankovníctví klíčový význam. Odpovědnost za její stanovení je zákonem, tak jako tomu je od počátku úpravy hypotečních zástavních listů v zákoně o dluhopisech, přenesena na emitenta, který není vázán jinými oceněními nemovitosti než, které sám provedl, podle svých

vnitřních pravidel. Přestože zákon dává emitentovi v tomto směru volnost, stanoví zároveň, že pravidla musí vycházet z existující právní úpravy oceňování majetku a musí být poskytnuta Komisi pro cenné papíry.

K § 30

Zákon v odst. 1 zachovává současný objem pohledávek z hypotečních úvěrů nebo jejich částí, které mohou sloužit pro řádné krytí souhrnu jmenovitých hodnot a poměrného výnosu všech emisí hypotečních zástavních listů v oběhu vydaných jedním emitentem, ve výši 70 % zástavní hodnoty zastavených nemovitostí zajišťujících tyto pohledávky. V tomto ustanovení je zakotven základní mechanismus fungování hypotečního bankovníctví. Hranice 70% zástavní hodnoty nemovitosti odpovídá evropskému standardu.

Velmi důležitým ustanovením je omezení, že pro účely řádného krytí závazků z hypotečních zástavních listů lze uznat pouze pohledávku zajištěnou zástavním právem k nemovitosti, která není zatížena dříve vzniklým zástavním právem. Význam tohoto ustanovení je patrný v souvislosti se zněním zákona č. 99/1963 Sb., o občanský soudní řád, kde zákonem č. 84/1995 Sb., s účinností od 1. 7. 1995, je zakotvena zásada prioritního pořadí hypoteční banky při uspokojování pohledávky z hypotečního úvěru sloužícího pro krytí hypotečních zástavních listů z rozdělované podstaty v rámci rozvrhového řízení v případě prodeje zastavené nemovitosti.

Zákon nově připouští, aby emitent mohl ke krytí svých hypotečních zástavních listů použít pohledávku z hypotečního úvěru nebo její část, zajištěnou zástavním právem k nemovitosti, na které vázne kromě zástavního práva, kterým je zajištěn úvěr poskytnutý stavební spořitelnou podle zákona č. 96/1993 Sb., i zástavní právo nebo omezení převodu nemovitosti podle dříve platné právní úpravy, jimž je zajištěn úvěr nebo příspěvek poskytnutý stavbu bytů postavených s finanční, úvěrovou a jinou pomocí státu např. podle vyhlášky č. 136/1985 Sb. Rozšíření zákonné výjimky (z 1. pořadí zástavního práva) umožní poskytnout výhodný hypoteční úvěr družstvu na opravu domu, i když na domě vázne ještě zástavní právo pro úvěr na družstevní bytovou výstavbu. Vyhláška 136//1995 Sb. ale řeší i podporu výstavby rodinných domků občanů a právě tady dosavadní omezení převodu nemovitosti nebo zástavní právo (zajišťující příspěvek do 100 tis. Kč) neumožňovalo poskytnout hypoteční úvěr. V praxi se zatím nevyskytla situace, kdy by v rámci rozvrhového řízení pohledávka hypoteční banky předstihla pohledávku stavební spořitelny a stavební spořitelna nebyla uspokojena. Je tomu tak proto, že ke krytí závazků z hypotečních listů (jmenovité hodnoty včetně poměrného výnosu) může být použito pouze 70 % z hodnoty zastavené nemovitosti. V případě, že na nemovitosti vázne zástavní právo

zajišťující úvěr ze stavebního spoření nebo úvěr na družstevní bytovou výstavbu, lze započítat ke krytí pohledávku z hypotečního úvěru maximálně ve výši rozdílu mezi 70 % zástavní hodnoty zastavené nemovitosti a součtem hodnot pohledávek z obou ostatních zákonem připuštěných zástavních práv. Navíc, emitent hypotečních zástavních listů při uzavírání úvěrové smlouvy je srozuměn s výší pohledávky stavební spořitelny. Tuto výši pohledávky stavební spořitelny, která se fakticky splácením úvěru ze stavebního spoření nebo úvěru na družstevní bytovou výstavbu snižuje, musí odečíst od 70 % hodnoty zástavy. Do řádného krytí může zařadit svoji pohledávku, která v součtu s pohledávkou ze stavebního spoření nebo úvěru na DBV nepřekročí 70 % hodnoty zástavy. Emitent však tyto splátky, snižující pohledávku stavební spořitelny, ve své evidenci nezohledňuje (neaktualizuje) a ponechává pohledávku stavební spořitelny nebo pohledávku za poskytnutý úvěr na družstevní bytovou výstavbu v původní výši.

V dalších ustanoveních tohoto paragrafu - v návaznosti na vpředu uvedené - zákon zpřesňuje postup pro propočet objemu pohledávek z hypotečních úvěrů nebo jejich částí, které slouží pro řádné krytí souhrnu jmenovitých hodnot a poměrného výnosu všech emisí hypotečních zástavních listů v oběhu vydaných jedním emitentem, v případě, že na některé ze zastavených nemovitostí vážně některé, nebo i obě další, ze zástavních práv uvedených ve výjimce. V žádném případě součet pohledávek nesmí převýšit 70 % zástavní hodnoty zastavených nemovitostí zajišťujících tyto pohledávky.

Zákon upravuje povinnost krýt pouze ty hypoteční zástavní listy, které jsou v oběhu.

V souvislosti s tím, co již bylo uvedeno u § 28 odst. 1 o zavedení možnosti použít k řádnému krytí rovněž část pohledávky z hypotečního úvěru se navrhuje shodným způsobem upravit i formulaci ustanovení § 337c odst. 1 písm. b) v zákoně č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád a § 60 odst. 2 písm. b) zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách. Dále bylo doplněno v § 337c OSŘ ustanovení odstavce 4 o větu řešící proporcionalitu uspokojení nároků (úroky, úroky z prodlení, poplatky z prodlení) při rozvrhovém jednání, pokud je ke krytí hypotečních zástavních listů použita pouze část pohledávky.

K § 31

Zákon připouští tzv. náhradní krytí hypotečních zástavních listů, možnosti náhradního krytí zákon stanoví taxativně, opět s ohledem na zajištění bezpečnosti hypotečních zástavních listů. Náhradní krytí není povoleno ve větším rozsahu než 10 % celkové jmenovité hodnoty hypotečních zástavních listů v oběhu. V tomto směru zůstává zachována současná právní úprava.

Možnosti náhradního krytí zákon rozšiřuje o vklady u centrální banky členského státu Evropské unie jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prost a Evropské centrální banky a jimi vydané cenné papíry. Náhradní krytí je rovněž možné dluhopisy vydanými finančními institucemi založenými mezinárodní smlouvou, ve které je Česká republika smluvní stranou, nebo finančními institucemi, s nimiž Česká republika uzavřela mezinárodní smlouvu.

K § 32

Emitent hypotečních zástavních listů je povinen vést o krytí souhrnu všech závazků z jím vydaných hypotečních zástavních listů v oběhu průkaznou evidenci. Cílem ustanovení je usnadnění kontroly zda je dodržován zákonem stanovený mechanismus fungování hypotečního bankovníctví. Povinnost emitenta hypotečních zástavních listů informovat čtvrtletně Komisi o emisích hypotečních zástavních listů a struktuře hypotečních úvěrů je upravena v zákoně nově. Hypoteční banky tak sice činí již v současnosti, avšak pouze na základě již překonaného „Sdělení MF o povinném rozsahu údajů při podávání žádosti o udělení povolení k vydání hypotečních zástavních listů a plnění informačních povinností hypotečních bank“ z roku 1998 (č. j. 103/26 388/1998). V příslušných ustanoveních tohoto paragrafu byl dosud používaný pojem „hypoteční banka“ nahrazen pojmem „emitent hypotečních zástavních listů“, neboť pojem „hypoteční banka“ od účinnosti navrhované novelizace nebude použit ani v zákoně č. 21/1992 Sb., o bankách.

K § 33

Zachovává se stávající právní úprava, která koresponduje s úpravou zakotvenou v § 160 a 207 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. Pokud tak určují statuty společnosti, může společnost na základě usnesení valné hromady vydat dluhopisy, s nimiž je spojeno právo na jejich výměnu za akcie společnosti (vyměnitelné dluhopisy) nebo přednostní právo na upisování akcií (prioritní dluhopisy), pokud současně rozhodne o podmíněném zvýšení základního kapitálu. Vlastníci dluhopisu jsou věřiteli společnosti. Nejsou akcionáři, a proto nemají oprávnění zúčastňovat se valných hromad apod. Svá práva vůči společnosti vyplývající z emisních podmínek dluhopisů mohou uplatňovat prostřednictvím schůze vlastníků.

K § 34

Úprava tohoto druhu dluhopisu byla do zákona zakotvena teprve s účinností od 1. 1. 2001 zákonem č. 368/2000 Sb. a to doplněním nového § 21a, a vyžádala si zároveň dílčí změnu zákona č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání (doplnění odstavce 7 v § 32 a poznámky pod čarou č. 4d) s odkazem na nový paragraf v zákoně o dluhopisech.

S ohledem na postavení vlastníka podřízeného dluhopisu v případě ekonomických potíží emitenta, je tento zvláštní druh dluhopisu obvykle charakterizován jako rizikový. Je s ním spojen větší výnos, ale postavení vlastníka dluhopisu je určitým způsobem oslabeno vůči vlastníkovi běžného dluhopisu.

Tento druh dluhopisu má význam zejména pro emitenty, kteří musejí dodržovat kapitálovou přiměřenost, protože podřízené dluhopisy se posuzují jako součást vlastních fondů, kterými tyto emitenti kryjí rizika. S existencí podřízených dluhopisů počítá řada směrnic EU zejména č. 89/299 o vlastních fondech bank a č. 93/6 o kapitálové přiměřenosti obchodníků s cennými papíry.

Forma a jméno je v zákoně stanovena výlučně pro listinnou podobu tohoto druhu dluhopisu,, u zaknihované podoby k tomu není důvod, neboť jejich vlastník je zjistitelný z evidence. Je to drobná změna proti stávající úpravě. Pro účely započítávání do kapitálu banky či ovládající osoby je nezbytné prokázat původ finančních prostředků, které byly poskytnuty věřitelem (tj. nabyvatelem podřízeného dluhopisu).

K § 35

Úprava tohoto listinného cenného papíru doznává některé změny. Za zásadní lze označit, že zákon neumožňuje, aby vlastník podílu na sběrném dluhopisu mohl požádat emitenta tohoto dluhopisu o vydání konkrétních kusů dluhopisu. Investor, který bude mít zájem o vlastnictví podílu na sběrném dluhopisu, bude s touto skutečností srozuměn. V praxi je v České republice zatím zaznamenán na Burze jediný případ vydání sběrného dluhopisu. Emitentem je rakouská spořitelna a administrátorem emise Česká spořitelna. V souvislosti s úpravou možnosti dvoustupňových evidencí v novém zákoně o podnikání na kapitálovém trhu lze očekávat o tento druh dluhopisu zájem.

Zákon se také snaží vypořádat s otázkou, kdy je sběrný dluhopis vydán.

K § 36

Zákon stanoví povinnost uložit sběrný dluhopis do úschovy osob, které mají k této činnosti povolení Komise. Tyto osoby jsou povinny vést evidenci vlastníků jednotlivých dluhopisů způsobem, který pro vedení evidence cenných papírů stanoví zákon o podnikání na kapitálovém trhu. Jednotlivé dluhopisy podílející se na sběrném dluhopisu lze převádět (odst. 4). Pro účely prokázání svého vlastnictví podílu na sběrném dluhopisu může jeho vlastník požádat osobu vedoucí evidenci o výpis z evidence o výelikosti jeho podílu a tato osoba je povinna mu jej vydat.

K § 37

Stanoví se, kdo vykonává dozor nad dodržováním zákona o dluhopisech.

K § 38

Navrhovaná úprava stanoví opatření k nápravě která může uložit Komise pro cenné papíry.

K § 39

Navrhuje se právní úprava skutkových podstat správních deliktů emitentů dluhopisů. Tato úprava vychází z požadavků připravovaného nového zákona o odpovědnosti za přestupky a o řízení o nich (zákon o přestupcích).

Proti stávající úpravě, kdy Komise může při porušení zákona uložit pokutu do výše 5 mil. Kč, se tato pokuta zvyšuje až na 20 mil. Kč. Jde o sjednocení sazeb v rámci nových zákonů upravujících oblast kapitálového trhu

K § 40

Odpovědnost za přestupky a řízení o přestupcích se řídí zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Správní řízení, ve kterém se ukládají sankce a opatření může Komise zahájit nejpozději do 1 roku ode dne, kdy se o porušení zákona dozvěděla, přičemž zákon stanoví pětiletou objektivní lhůtu. Uložené a vybrané pokuty jsou příjmem státního rozpočtu a Komise je vybírá a vymáhá podle nově připravovaného zákona (daňového řádu).

K § 41

Ustanovení vyjímá, shodně jako tomu je ve stávající právní úpravě, z dozorové pravomoci Komise Českou republiku a Českou národní banku. Absence dozoru nad centrální bankou a státem je zcela důvodná, neboť ve světě finančního trhu jsou centrální banka a stát považovány za profesionály, kteří na jedné straně nejsou podrobeni regulaci, na druhé straně často nepoživají ochrany při vlastní investiční činnosti. Z dozorové pravomoci Komise však zákon nevyjímá územní samosprávné celky. U nich nelze zaručit takové profesionální rozhodování v souvislosti s vydáním dluhopisu a plněním povinností emitenta, které by odůvodňovalo jejich vynětí z dozoru nad plněním povinností (mnohé právnické osoby, zejména velké společnosti, mají mnohem více zdrojů, díky kterým jsou schopni zabezpečit kvalifikované plnění povinností emitenta, a přitom podléhají dozoru).

K § 42

Proti dosavadní právní úpravě se zpřesňuje promlčení práv spojených s dluhopisy tak, že i právo spojené s kupony vydanými k dluhopisům se promlčuje uplynutím 10 let (ode dne kdy mohlo být uplatněna poprvé).

K § 43

Ustanovení souvisí s úpravou navrženou v § 9 odst. 1 a 2, § 12 odst. 3 a 4 a § 14 odst. 2 a 3, kde jsou ve správním řízení navrhovány odlišné postupy a lhůty od správního řádu. V případech neuvedených v zákoně se postupuje podle správního řádu.

K § 44

Na tomto místě je stanovena povinnost uveřejňování informací v České republice, jejichž uveřejňování zákon ukládá, v českém jazyce. Úprava je shodná jako v zákoně o podnikání na kapitálovém trhu.

K § 45

Ustanovení obsahuje tři zmocnění pro Ministerstvo financí, z toho dvě zmocnění k vydání vyhlášky.

Vyhláška vydaná podle prvního odstavce upraví náležitosti žádosti o souhlas s vydáním komunálních dluhopisů a kritéria posuzování žádosti ministerstvem (§ 26 odst. 2).

Ve druhém odstavci je řešeno vydání vyhlášky upravující obsah evidence zákonného krytí hypotečních zástavních listů, způsob vedení této evidence a její náležitosti a způsob plnění informačních povinností emitenta hypotečních zástavních listů, tj. k realizaci ustanovení § 31.

Zmocnění obsažené ve třetím odstavci řeší praktický problém, který v roce 2002 řešilo ministerstvo při změně tzv. konvence (tj. stanovení počtu dnů v kalendářním měsíci a roce), která je použita pro výpočet úroku pro účely obchodování státních dluhopisů na sekundárním trhu dluhopisů. Protože se jedná o operativní opatření a příprava vyhlášky vyžaduje dlouhodobější legislativní proces, zákon umožňuje ministerstvu vyhlásit změnu standardu pro výpočet poměrné části úrokového výnosu ve Sbírce zákonů pouze sdělením. Pro mnohoobsažný význam slova „konvence“ zvolil předkladatel významově zřetelnější pojem „standard“.

K § 46

Ustanovení odstavce 1 řeší změnu emisních podmínek v případě, že jde o změnu v údajích, které nemají negativní důsledek vůči vlastníkovvi dluhopisu, a umožňuje, aby i u dluhopisů vydaných před účinností zákona, emitent v těchto případech nebyl povinen svolávat schůzi vlastníků dluhopisů.

Ustanovení odstavce 2 zachovává právní vztahy z dluhopisů a emisních podmínek vydaných před účinností zákona podle dosavadních předpisů s tím, že umožňuje emitentovi v zákonem uvedené lhůtě požádat Komisi o změnu emisních podmínek.

V odstavcích 3 a 4 je rozlišen postup u neskončeného správního řízení např. v případě porušení povinností stanovených zákonem a postup u neskončeného správního řízení v případě rozhodování o žádosti podle § 8 a 14 až 16 přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. V prvním případě se správní řízení dokončí podle dosavadních právních předpisů, čili může být uložena maximální pokuta ve výši 5 000 000 Kč.

V ustanovení odstavce 5 je řešena příslušnost zákona v těch případech, kdy došlo k porušení dosavadního právního předpisu nebo rozhodnutí Komise bylo vydáno podle dosavadního zákona a dosud nedošlo k zahájení správního řízení.

Ustanovení odstavce 6 umožňuje zařadit do krytí hypotečních zástavních listů i ty poskytnuté úvěry, které byly sice zajištěny zástavním právem k nemovitosti, ale nenaplnovaly účel použití „investice do nemovitosti“.

K § 47

Současný zákon č. 530/1990 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů, se zrušuje. Vzhledem k tomu, že nebyla dosud vydána vyhláška k provedení § 16 zákona, což bylo jediné zmocnění k vydání prováděcího právního předpisu v tomto zákoně, není zapotřebí zrušovat navrhovaným zákonem další předpisy. Je třeba pouze ve Finančním zpravodaji zrušit stejnou formou „Sdělení o povinném rozsahu údajů při podávání žádosti o udělení povolení k vydání hypotečních zástavních listů a plnění informační povinnosti hypotečních bank“ vydané MF pod č.j.: 103/26 388/1998 a zveřejněné ve Finančním zpravodaji č. 4 ze dne 30. 4. 1998.

K § 48

Vzhledem k úzké provázanosti na zákon o podnikání na kapitálovém trhu, musí tento zákon nabýt účinnosti ke shodnému datu. Předpokládá se, že to bude dnem 1. května 2004.

V Praze dne 12. 11. 2003

PhDr. Vladimír Špidla, v.r.
předseda vlády

Mgr. Bohuslav Sobotka
místopředseda vlády a ministr financí, v.r.